

A9-0145/2020

3.8.2020

PRANEŠIMAS

dėl lyčių lygybės ES užsienio ir saugumo politikoje
(2019/2167(INI))

Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas

Pranešėjas: Ernest Urtasun

Nuomonės referentė (*):
Hannah Neumann, Užsienio reikalų komitetas

(*): Darbo su susijusiais komitetais procedūra. Darbo tvarkos taisyklių
57 straipsnis

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	4
MAŽUMOS NUOMONĖ.....	21
UŽSIENIO REIKALŲ KOMITETO NUOMONĖ	22
INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ ATSAKINGAME KOMITETE	34
GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE	35

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl lyčių lygybės ES užsienio ir saugumo politikoje (2019/2167(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į JT darnaus vystymosi tikslus, ypač į 5-ą ir 16-ą tikslus,
- atsižvelgdamas į JT Konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims (CEDAW),
- atsižvelgdamas į JT ir ES strateginės partnerystės taikos operacijų ir krizių valdymo srityje 2019–2021 m. prioritetus, kuriuos Taryba patvirtino 2018 m. rugsėjo 18 d., didžiausią prioritetą teikdama prioritetui „Moterys, taika ir saugumas“,
- atsižvelgdamas į 1995 m. Ketvirtosios pasaulinės konferencijos moterų klausimais metu parengtą Pekino deklaraciją ir veiksmų platformą bei į peržiūros konferencijų rezultatus,
- atsižvelgdamas į 2000 m. spalio 31 d. JT Saugumo Tarybos rezoliuciją 1325 dėl moterų, taikos ir saugumo ir į vėlesnes susijusias rezoliucijas: 2008 m. birželio 19 d. rezoliuciją 1820, 2009 m. rugsėjo 30 d. rezoliuciją 1888, 2010 m. spalio 5 d. rezoliuciją 1889, 2010 m. gruodžio 16 d. rezoliuciją 1960, 2013 m. birželio 24 d. rezoliuciją 2106, 2013 m. spalio 18 d. rezoliuciją 2122, 2015 m. spalio 13 d. rezoliuciją 2242, 2019 m. balandžio 23 d. rezoliuciją 2467 ir 2019 m. spalio 29 d. rezoliuciją 2493,
- atsižvelgdamas į 2015 m. gruodžio 12 d. Paryžiuje vykusioje 21-ojoje Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos (UNFCCC) šalių konferencijoje (COP 21) priimtą susitarimą (Paryžiaus susitarimas),
- atsižvelgdamas į 2017 m. gruodžio mėn. Buenos Airėse vykusios Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) ministrų konferencijos proga priimtą Bendrą deklaraciją dėl prekybos ir moterų ekonominio įgalėjimo,
- atsižvelgdamas į 2011 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/36/ES dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos¹ ir į 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/93/ES dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografija²,
- atsižvelgdamas į JT Konvenciją prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą ir jos protokolus, pirmiausia į Protokolą dėl prekybos žmonėmis, ypač moterimis ir vaikais, prevencijos, sustabdymo bei baudimo už vertimąsi ja,
- atsižvelgdamas į ES ir JT iniciatyvą „Spotlight“,
- atsižvelgdamas į 2018 m. gruodžio 10 d. Tarybos išvadas dėl moterų, taikos ir saugumo,
- atsižvelgdamas į ES strateginį požiūrį dėl moterų, taikos ir saugumo ir atitinkamą 2019–

¹ OL L 101, 2011 4 15, p. 1.

² OL L 335, 2011 12 17, p. 1.

2024 m. veiksmų planą,

- atsižvelgdamas į per 2013 m. birželio 24 d. susitikimą Europos Sąjungos Tarybos priimtas Lesbiečių, gėjų, biseksualių, translyčių ir interseksualių (LGBTI) asmenų naudojimosi visomis žmogaus teisėmis propagavimo ir gynimo gaires,
- atsižvelgdamas į 2015 m. gruodžio mėn. paskelbtą Komisijos veiksmų, kuriais siekiama didinti LGBTI asmenų lygybę, sąrašą,
- atsižvelgdamas į 2015 m. spalio 26 d. Tarybos priimtą Antrąjį 2016–2020 m. ES lyčių lygybės veiksmų planą (LLVP II) ir į jo metines įgyvendinimo ataskaitas,
- atsižvelgdamas į 2018 m. gegužės 31 d. savo rezoliuciją dėl bendro tarnybų darbinio dokumento „Lyčių lygybė ir moterų įgalėjimas: keisti mergaičių ir moterų gyvenimą plėtojant ES išorės santykius 2016–2020 m.“ (SWD(2015)0182) įgyvendinimo³ ir 2010 m. lapkričio 25 d. savo rezoliuciją dėl 10-ųjų JT Saugumo Tarybos rezoliucijos 1325 (2000) dėl moterų, taikos ir saugumo metinių⁴,
- atsižvelgdamas į 2017 m. gegužės 19 d. Europos konsensuą dėl vystymosi,
- atsižvelgdamas į 2020 m. kovo 5 d. Komisijos komunikatą „Lygybės sąjunga. 2020–2025 m. lyčių lygybės strategija“ (COM(2020)0152),
- atsižvelgdamas į Europos išorės veiksmų tarnybos (EIVT) civilinių operacijų vado parengtas 2018 m. spalio 8 d. Misijos vadovybei ir personalui skirtas veiklos gaires dėl lyčių aspekto integravimo,
- atsižvelgdamas į Tarybos 2012 m. kovo 22 d. priimtą dokumentą dėl JT Saugumo Tarybos rezoliucijų dėl moterų, taikos ir saugumo įgyvendinimo vykdant BSGP misijas ir operacijas,
- atsižvelgdamas į 2018 m. sausio 22 d. BSGP misijoms ir operacijoms skirtus patobulintus bendruosius elgesio standartus,
- atsižvelgdamas į 2017 m. lapkričio mėn. 2018–2023 m. EIVT lyčių ir lygių galimybių strategiją,
- atsižvelgdamas į 2016 m. lapkričio 10 d. EIVT Žmogaus teisių ir lyčių aspektų integravimo į Europos Sąjungos bendrą saugumo ir gynybos politiką esamos padėties tyrimo ataskaitą,
- atsižvelgdamas į 2016 m. birželio mėn. EIVT Visuotinę Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikos strategiją,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties (ES sutartis) 2 straipsnį, 3 straipsnio 5 dalį ir 21 straipsnio 1 dalį,
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 8 straipsnį,

³ OL C 76, 2020 3 9, p. 168.

⁴ OL C 99 E, 2012 4 3, p. 56.

- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto nuomonę,
 - atsižvelgdamas į Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto pranešimą (A9-0145/2020)
- A. kadangi moterų ir vyrų lyčių lygybės principas yra pagrindinė ES vertybė ir jis yra įtvirtintas Sutartyse ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje; todėl reikėtų užtikrinti lyčių aspekto integravimą ir šį aspektą, kaip horizontalųjį principą, integruoti į visą ES veiklą ir politiką; kadangi ES turėtų padėti kurti pasaulį, kuriame visi žmonės, nepaisant lyties, rasės, odos spalvos, tautinės ar socialinės kilmės, genetinių bruožų, kalbos, religijos ar tikėjimo, politinių ar kitų pažiūrų, priklausymo tautinei mažumai, turtinės padėties, gimimo, negalios, amžiaus, seksualinės orientacijos ar lytinės tapatybės, gali taikiai gyventi, vienodai naudotis teisėmis ir tomis pačiomis galimybėmis išnaudoti savo potencialą;
 - B. kadangi penktasis darnaus vystymosi tikslas (DVT) yra užtikrinti lyčių lygybę ir suteikti daugiau galių moterims ir mergaitėms visame pasaulyje; kadangi nė viena vystymosi strategija negali būti veiksminga, jei moterims ir mergaitėms nepriskirtas pagrindinis vaidmuo, ir kadangi penktasis DVT turi būti horizontaliai integruotas į skirtingų sričių politiką, kuriose ES turi kompetenciją veikti;
 - C. kadangi keletas šalių, pavyzdžiui, Švedija, Danija, Šveicarija ir Norvegija, turi įdiegusias sistemas, kurias taikant siekiama tokios užsienio politikos, kurioje daug dėmesio būtų skiriama lyčių lygybei, ir kadangi Prancūzija, Ispanija, Liuksemburgas, Airija, Kipras ir Vokietija, be kitų šalių, pranešė ketinančios savo užsienio politikoje lyčių lygybę paversti prioritetine sritimi; kadangi vystant tokią politiką reikėtų skatinti laikytis su lytimi susijusios transformacijos vizijos, kai lyčių lygybei teikiamas prioritetas, saugomos ir populiarinamos moterų ir kitų tradiciškai marginalizuojamoms grupėms priklausančių asmenų žmogaus teisės, užtikrinamas teisingos galimybės moterims ir šiems asmenims naudotis socialiniais, ekonominiais ir politiniais ištekliais ir moterų ir šių asmenų dalyvavimas visais lygmenimis, skiriama pakankamai išteklių tokiai vizijai įgyvendinti ir paisoma moterų žmogaus teisių gynėjų ir pilietinės visuomenės balsų; kadangi šių tikslų turėtų siekti įgyvendinant visą būsimą ES užsienio ir saugumo politiką;
 - D. kadangi moterys ir mergaitės ypač nukenčia nuo fizinio, psichologinio ir lytinio smurto, skurdo, ginkluotų konfliktų ir klimato kaitos poveikio, taip pat su sveikata susijusių ir kitų kritinių reiškinių, o jų įgalėjimas yra būtinas norint išspręsti šias problemas; kadangi stebima priešiška reakcija prieš moterų ir LGBTIQ+ asmenų teises; kadangi bet koks saugumo poreikių suvokimas turi apimti aiškią orientaciją į žmogaus teises, kad būtų galima skatinti imtis veiksmų, padedančių kurti taiką; kadangi Tarybos LGBTI gairės yra veiksmingas įrankis siekiant skatinti LGBTI asmenis visapusiškai naudotis žmogaus teisėmis, taip pat geras pagrindas vystyti plataus užmojo būsimą LGBTI lygybės strategiją;
 - E. kadangi moterų, mergaičių ir LGBTI+ asmenų teisių neskatinanti užsienio ir saugumo politika, kuri neatsižvelgia į dabartinę neteisingą padėtį, dar labiau sustiprina disbalansą; kadangi visi, norintys ištaisyti šią neteisingą padėtį, turi pripažinti nevienodą lyčių galios pusiausvyrą;

- F. kadangi vyraujantis naratyvas apie moteris ir mergaites jas viktimizuoja ir dėl jo iš moterų ir mergaičių atimama atstovavimo teisė ir galimybė tapti teigiamų pokyčių nešėjomis; kadangi vis gausėjantys įrodymai parodo, jog prasmingas moterų ir mergaičių dalyvavimas vykdant konfliktų prevenciją ir juos sprendžiant, kuriant taiką ir atkuriant padėtį po konflikto didina taikos tvarumą, kokybę ir trukmę, taip pat stiprina vietos bendruomenių atsparumą ir padeda užkirsti kelią visų formų smurtui dėl lyties; kadangi, nors moterys vaidina tokį lemiamą vaidmenį užtikrinant ilgalaikę taiką, svarbiausiuose 1992–2018 m. taikos procesuose jos sudarė tik 13 proc. derybininkų, tik 4 proc. dokumentus pasirašiusių asmenų ir tik 3 proc. tarpininkų;
- G. kadangi moterys ir mergaitės gali patirti įvairių formų diskriminaciją; kadangi smurtas dėl lyties, įskaitant ankstyvasias ir priverstines santuokas ir moterų lyties organų žalojimą, netinkamą prieigą prie sveikatos ir švietimo paslaugų, švaraus vandens, sanitarinių sąlygų ir maisto, ribotos galimybės naudotis lytinės ir reprodukcinės sveikatos bei teisių paslaugomis, taip pat nevienodas dalyvavimas priimant politinius sprendimus, nevienodas dalyvavimas viešosiose ir privačiose institucijose didina diskriminaciją ir marginalizaciją; kadangi mergaičių apsauga nuo smurto ir diskriminacijos, ypač švietimo, informacijos ir sveikatos paslaugų srityje, įskaitant lytinės ir reprodukcinės sveikatos bei teisių sritį, yra itin svarbi užtikrinant, jog mergaitės visapusiškai naudotųsi savo žmogaus teisėmis; kadangi mergaičių pabėgėlių ir migrantų padėtis yra ypač pažeidžiama;
- H. kadangi šiandienos mergaitės ateityje susidurs su konfliktų ir kritinių situacijų padariniais, o užsitęsusių konfliktų atveju jos augs ilgą laiką trunkančiose žalingose sąlygose; kadangi mergaitės turi specifinių poreikių ir susiduria su specifiniais iššūkiais, kurie skiriasi nuo tų, kurie būdingi suaugusioms moterims, ir kurių platesnės „vaikų“ ar „moterų“ kategorijos dažnai neapima;
- I. kadangi 2020 m. minimos svarbios moterų teisių ir lyčių lygybės sistemų sukaktys, įskaitant 1995 m. Pekino deklaraciją ir veiksmų planą ir 2000 m. Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliuciją 1325 dėl moterų, taikos ir saugumo;
- J. kadangi ES strateginis požiūris dėl moterų, taikos ir saugumo atspindi didelę pažangą ES įgyvendinant moterų, taikos ir saugumo srities darbotvarkę; kadangi pabrėžia, kad reikia konkrečių įsipareigojimų ir veiksmų, taip pat reikia įtraukti, ginti ir remti moteris ir mergaites siekiant ilgalaikės taikos ir saugumo; kadangi ES veiksmų planas dėl moterų, taikos ir saugumo priimtas 2019 m., ir jį buvo siekiama įgyvendinti kaip strateginį požiūrį, tačiau šio politinio įsipareigojimo įgyvendinimas vis dar kelia iššūkių; kadangi itin svarbu, kad ES darbuotojai stengtųsi labiau integruoti moterų, taikos ir saugumo požiūrį į savo darbą, taip siekdami ne tik pagerinti komandiruočių veiksmingumą, bet taip pat patys užtikrinti moterų teises ir lyčių lygybę;
- K. kadangi Antrasis lyčių lygybės veiksmų planas atsirado įgyvendinant Parlamento rekomendacijas, kuriose pagrindinis dėmesys buvo skiriamas ES institucinės kultūros pokyčiui būstinių ir delegacijų lygmenimis siekiant sistemingai keisti tai, kaip ES laikosi lyčių lygybės principo, taip pat keičiant moterų ir mergaičių gyvenimą keturiuose pagrindinėse srityse; kadangi lyčių aspekto integravimas ir lyčių lygybės skatinimas ES užsienio ir saugumo politikoje labai priklauso nuo to, ar sėkmingai įgyvendinamas ir vertinamas Antrasis lyčių lygybės veiksmų planas, siekiant rekomenduoti veiksmus, kaip patobulinti būsimą LLVP sistemą (naujas trečiasis ES lyčių lygybės veiksmų

planas 2020 m.);

- L. kadangi Pirmasis ES lyčių lygybės veiksmų planas padėjo padaryti tam tikrą pažangą, tačiau jame taip pat buvo keletas trūkumų: siaura taikymo sritis, biudžetas nebuvo sudaromas atsižvelgiant į lyčių aspektą, ES delegacijos menkai suvokė lyčių lygybės sistemą, trūko ES lyderių įsipareigojimo imtis veiksmų, trūko institucinės struktūros ir paskatų motyvuoti ir tinkamai remti darbuotojus; kadangi Antrasis lyčių lygybės veiksmų planas buvo svarbus žingsnis įtvirtinant lyčių lygybę ES išorės santykiuose, buvo pastebėta nemažai teigiamų tendencijų, tačiau reikėjo, kad ES ir valstybės narės visiškai suvoktų ir nesvyruodamos įsipareigotų užtikrinti, jog padėtis neblogėtų, o pažanga spartėtų; kadangi Antrajame lyčių lygybės veiksmų plane vis dar yra keletas trūkumų, susijusių su pagrindinių prioritetų ir su lyties aspektų susijusių DVT įgyvendinimu, iššūkių rengti tikslias ataskaitas dėl visų tikslų įgyvendinimo pažangos ir kokybiškų duomenų, taip pat lyties aspekto integravimo į politikos dialogus; kadangi vis dar reikia toliau plėsti šio plano taikymo sritį, deramai siekti sudaryti biudžetą atsižvelgiant į lyčių aspektą ir suderinti programavimo ir biudžeto ciklą laikotarpius; kadangi, siekiant apčiuopiamų rezultatų geresnės lyčių lygybės visame pasaulyje klausimu, itin svarbu, kad ES lyderiai labiau įsipareigotų ir sukurtų institucinę struktūrą ir paskatas motyvuoti ir deramai remti ir mokyti darbuotojus;
- M. kadangi Antrajame ES lyčių lygybės veiksmų plane buvo nustatytas tikslas iki 2020 m. į 85 proc. visų naujų ES iniciatyvų integruoti su lyčių aspektu susijusius veiksmus; kadangi, nepaisant padarytos pažangos, 2018 m. tik 55–68 proc. naujų programų buvo integruotas lyčių aspektas;
- N. kadangi, įgyvendinant Antrąjį lyčių lygybės veiksmų planą šalyse partnerėse, ES delegacijos ir misijos užima priešakines pozicijas, o delegacijų ir misijų vadovų ir personalo vadovavimas ir žinios atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant sėkmingą Antrojo lyčių lygybės veiksmų plano įgyvendinimą; kadangi rekomenduojama sudaryti galimybes daugiau moterų užimti vadovų ir vadovaujamas pareigas ES delegacijose;
- O. kadangi vykdant politiką ir priimant sprendimus moterims ir toliau smarkiai per mažai atstovaujama ir jos per menkai vertinamos, be kita ko, užsienio politikos ir tarptautinio saugumo srityje ES ir visame pasaulyje; kadangi Europos Sąjungoje šešios moterys užima gynybos ministro pareigas ir tik trys iš 27 užsienio reikalų ministrų yra moterys; kadangi tokia per maža dalis daro didelį poveikį priimamiems politiniams sprendimams;
- P. kadangi 2020–2025 m. lyčių lygybės strategijoje nustatytas tikslas iki 2024 m. pabaigos pasiekti 50 proc. lyčių pusiausvyrą visais Komisijos valdymo lygmenimis;
- Q. kadangi EIVT 75 proc. vidurinėsios grandies ir 87 proc. vyresniosios vadovybės postų užima vyrai; kadangi Komisijos pirmininko pavaduotojas ir Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai įsipareigojo pasiekti, kad iki jo įgaliojimų pabaigos 40 proc. vadovujamų pareigų užimtų moterys; kadangi paskutinį kartą jam paskyrus asmenis eiti pareigas generalinio sekretoriaus pavaduotojais paskirti tik vyrai;
- R. kadangi ES politikoje dažniausiai linkstama moteris pristatyti kaip seksualinės prievartos ir smurto dėl lyties aukas ir atkreipti dėmesį į jų apsaugą pirmiausia jau po seksualinio smurto ir smurto dėl lyties incidentų; kadangi stipresnė politika ir veiksmų sutelkimas žmogaus teisių pažeidimų prevencijai, kai sprendžiamas lyčių santykių

galios disbalanso klausimas, pagerintų ES politiką šioje srityje;

- S. kadangi visame pasaulyje padaryta pažanga užtikrinant lytinę ir reprodukcinę sveikatą bei teises, tačiau vis dar esama esminių trūkumų teikiant lytinės ir reprodukcinės sveikatos bei teisių paslaugas ir sudarant galimybę jomis naudotis; kadangi visame pasaulyje pastebimas nerimą keliantis priešiškas moterų ir LGBTIQ+ asmenų teisėms, kai apribojama lytinė ir reprodukcinė sveikata bei teisės ir uždraudžiamas lytinis švietimas ir lyčių studijos; kadangi 2018 m. veiksmy, kurių ES ėmėsi lytinės ir reprodukcinės sveikatos bei teisių srityje, sumažėjo ir tais metais Komisijos tarnybos pasaulyje ėmėsi mažiausiai veiksmy su lytine ir reprodukcinė sveikata bei teisėmis susijusios lyčių lygybės srityje; kadangi labai reikia dar kartą patvirtinti ES įsipareigojimą skatinti, saugoti ir įgyvendinti kiekvieno asmens teisę visiškai kontroliuoti su savo lytine ir reprodukcinė sveikata bei teisėmis susijusius klausimus be diskriminacijos ir smurto;
- T. kadangi patarėjų lyčių klausimais ir ryšių punktų darbas yra svarbus ES lyčių lygybės ir moterų, taikos ir saugumo politiką paverčiant analize, planais, įgyvendinimu ir vertinimu, taip pat lyčių aspektą integruojant į kasdienes užduotis ir veiksmus; kadangi patarėjai lyčių klausimais ir ryšių punktai atlieka svarbų vaidmenį horizontaliai integruodami su lyčių lygybe susijusią politiką; kadangi siekiant užtikrinti, kad ryšių punktai deramai vykdytų savo pareigas, reikia teikti didesnį prioritetą lyties aspektui ES delegacijose, suteikti pakankamai laiko lyties aspekto integravimui, o vadovai turėtų įsipareigoti deramai atsižvelgti į lyties aspektą savo darbe; kadangi reikia toliau imtis veiksmy siekiant užtikrinti, kad už lyčių aspektą atsakingų kontaktinių asmenų pareigybių aprašuose būtų įtrauktos lyčių aspekto integravimo ir lyčių lygybės skatinimo užduotys;
- U. kadangi tik trečdalis visų ES delegacijų dirba LGBTIQ+ asmenų teisių klausimu; kadangi ES LGBTIQ+ asmenų gairės taikomos nevienodai ir jų įgyvendinimą iš esmės lemia delegacijų vadovų žinios ir domėjimasis, o ne struktūrinio požiūrio laikymasis;
- V. kadangi moterų pilietinės visuomenės grupės ir aktyvistai atlieka svarbų vaidmenį tobulinant taikos ir saugumo darbotvarkę ir jų dalyvavimas yra būtinas integruojant lyčių lygybei rūpimus klausimus; kadangi pilietinės visuomenės erdvė įvairiose srityse mažėja, įskaitant moterų organizacijas ir žmogaus teisių gynėjas moteris, lytinę ir reprodukcinę sveikatą bei teises ir LGBTIQ+ asmenų teises; kadangi žmogaus teisių gynėjos dažnai susiduria su papildoma ir įvairia rizika ir kliūtimis, kurios yra tarpsektorinės ir suformuotos įsišaknijusių stereotipų apie lytis; kadangi reikia užtikrinti nuoseklų bendradarbiavimą su moterų organizacijomis ir žmogaus teisių gynėjomis per visus trečiojo lyčių lygybės veiksmy plano planavimo, įgyvendinimo, stebėjimo ir vertinimo ciklus; kadangi, norint aktyviai kovoti su bet kokio pobūdžio priešiška reakcija ir toliau siekti pažangos kuriant lyčių lygybe pagrįstą visuomenę, reikia imtis platesnio užmojo vidaus ir išorės veiksmy;
- W. kadangi ribotas finansavimas ir nepakankamas darbuotojų skaičius yra pagrindinės kliūtys, trukdančios įgyvendinti ES lyčių lygybės tikslus; kadangi taip pat trūksta nuoseklios lyčių lygybės politikos ir vis dar nėra vienodos sistemos, padedančios vienodai suvokti ir įgyvendinti lyčių aspekto integravimą ES institucijose;
- X. kadangi lyčių aspekto integravimas įgyvendinant ES užsienio ir saugumo politiką tai pat

reiškia pripažinti, kad egzistuoja tam tikri su lytimi susiję aspektai, ir kovoti su pasaulinių reiškinių, pavyzdžiui, klimato kaitos, migracijos, prekybos ir saugumo, poveikiu, taip pat formuojant politiką didelį dėmesį skirti moterų ir grupių, diskriminuojamų ir marginalizuojamų dėl įvairių ir tarpusavyje susijusių priežasčių, patirčiai ir poreikiams;

1. ragina ES ir jos valstybes nares ir toliau stiprinti moterų ir mergaičių teises ir siekti kurti tokią užsienio ir saugumo politiką, į kurią būtų įtraukta su lytimi susijusi transformacijos vizija; pabrėžia, kad tokia politika turi būti grindžiama nuosekliu lyčių aspekto integravimu, lyčių aspekto analize, kurią atliekant naudojami pagal lytį ir amžių suskirstyti duomenys ir lyčių aspektą atspindintys rodikliai, taip pat sistemingu lyčių aspekto poveikio vertinimu nustatant, formuluojant ir stebint veiksmus visuose sektoriuose, taip siekiant didinti lyčių lygybę ir užtikrinti prasmingą ir vienodą vaidmenį priimant sprendimus moterims ir įvairios kilmės asmenims; ragina ES išnagrinėti galimybes sistemingai dalytis lyčių aspekto analizėmis ir jas tvarkyti bei atnaujinti;
2. primygtinai ragina Komisiją, Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį ir valstybes nares toliau stiprinti jų teikiamą paramą lyčių lygybei, visų moterų ir mergaičių visapusiškam naudojimuisi visomis žmogaus teisėmis ir jų įgalėjimui visame pasaulyje, taip pat imtis itin svarbaus ir vis didesnio vaidmens atitinkamai racionalizuojant ir pritraukiant išteklius;
3. palankiai vertina tris teminius Antrojo lyčių lygybės veiksmų plano ramsčius, t. y.: 1) užtikrinti mergaičių ir moterų fizinę ir psichologinę neliečiamybę, 2) propaguoti moterų ir mergaičių ekonomines ir socialines teises ir įgalėjimą, taip pat 3) stiprinti mergaičių ir moterų galimybes reikšti savo nuomonę ir dalyvauti; pabrėžia, kad skirtingų teminių prioritetų srityse padaryta pažanga ir skirtingų ES subjektų padaryta pažanga yra netolygi; todėl ragina Komisiją, Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį ir visas valstybes nares visiškai įgyvendinti lyčių lygybės veiksmų planą ir įtvirtinti jame nustatytus veiklos standartus; apgailestauja, kad 2018 m. tikslas, kurį įgyvendinant imtasi mažiausiai veiksmų, dėl kurių pagal Antrąjį lyčių lygybės veiksmų planą rengiamos ataskaitos, yra kova su prekyba moterimis ir mergaitėmis bet kokio pobūdžio išnaudojimo tikslams ir kad tai buvo vienintelis tikslas, kurį įgyvendinant veiksmų, dėl kurių rengiamos ataskaitos, sumažėjo lyginant su 2017 m.;
4. palankiai vertina Komisijos pasiūlymą 2020 m. peržiūrėti lyčių lygybės veiksmų planą ir pristatyti naują, 2021–2025 m. skirtą lyčių lygybės veiksmų planą; pabrėžia, kad trečiasis lyčių lygybės veiksmų planas turėtų būti grindžiamas dabartiniu Antruoju lyčių lygybės veiksmų planu ir veikla turėtų būti tęsiama ta pačia kryptimi, taip pat atsižvelgiama į patirtį, įgytą per dabartinį įgyvendinimą; pabrėžia, kad, siekiant užtikrinti veiksmingą plano įgyvendinimą, šį dokumentą reikia priimti kaip oficialų komunikatą; primena, kad bendrai užsienio ir saugumo politikai taikomos specialios taisyklės ir procedūros ir kad Sąjungos ir valstybių narių vystomojo bendradarbiavimo politika turėtų viena kitą papildyti ir stiprinti, laikantis visų ES principų ir sutarčių, be kita ko, ES sutarties 2, 3 ir 5 straipsnių; palankiai vertina Komisijos teikiamas rekomendacijas valstybėms narėms dėl jų požiūrio į lyčių lygybę pasitelkiant išorės veiksmus, kad pagal valstybių narių kompetenciją būtų pasiekti politiniai tikslai, laikantis lyčių lygybės veiksmų plano;
5. džiaugiasi ES veiksmų planu dėl moterų, taikos ir saugumo ir ragina jį patikimai

įgyvendinti; palankiai vertina tai, kad į 2018 m. bendrą deklaraciją dėl ES ir NATO bendradarbiavimo įtrauktas moterų, taikos ir saugumo darbotvarkės skatinimas; palankiai vertina sprendimą atnaujinti ES veiksmų planą žmogaus teisių ir demokratijos srityje, taip pat ragina užtikrinti lyčių aspekto integravimą ir imtis tikslingų veiksmų, kad lyčių lygybė ir moterų teisės, įskaitant lytinę ir reprodukcinę sveikatą bei teises, būtų įtrauktos į šį veiksmų planą; taip pat palankiai vertina naują prekybos žmonėmis panaikinimo ES strategiją, kurią priimti numatyta 2021 m.;

6. ragina toliau užtikrinti politikos nuoseklumą ir koordinavimą įgyvendinant įvairius įsipareigojimus lyčių lygybės srityje, be kita ko, ir vykdant ES išorės veiksmus; pabrėžia, kad ES strateginį požiūrį reikėtų susieti ir suderinti su nauju – trečiuoju lyčių lygybės veiksmų planu, ir ragina atskiru skyriumi į trečiąjį lyčių lygybės veiksmų planą įtraukti 2019 m. ES veiksmų planą dėl moterų, taikos ir saugumo; pabrėžia, kaip svarbu, kad dabartinė normatyvinė sistema būtų susijusi su moterų, taikos ir saugumo darbotvarke; prašo užtikrinti, kad ši sistema būtų visų ES ir tarptautinio lygmens veiksmų išėties taškas ir kad būtų tvirtai atmetamos visos pastangos atsisakyti nustatytų įsipareigojimų šioje srityje ar juos sumažinti;
7. ragina valstybes nares laikytis feministinės užsienio ir saugumo politikos, pagal kurią būtų naikinamos kliūtys, trukdančios moterims užimti ir išlaikyti ne tik aukšto lygio vadovų ir kitas svarbias pareigas, pavyzdžiui, ambasadorių ir tarpininkų pareigas tarptautinėse taikos diskusijose ir derybose, bet ir pradedančiųjų darbuotojų pareigas; primena, kad reikėtų atsižvelgti į veiksnius, galinčius sulaikyti moteris nuo dalyvavimo, pavyzdžiui, į palankios profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros politikos, vienodo šeimyninių įsipareigojimų pasiskirstymo stoką ir lūkesčius, kad moterys taps pagrindiniais kitais asmenimis besirūpinančiais asmenimis, lemiančius tai, kad moterys dažnai daro karjeros pertrauką arba pradeda dirbti ne visą darbo dieną, taip pat visuotinę visuomenės nuomonę apie moterų lyderystę; taip pat pabrėžia, kad, siekiant moterų lyderystės tikslų pagal moterų, taikos ir saugumo darbotvarkę, vienodas užmokestis už vienodą darbą yra vienas iš pamatinių ES principų ir turėtų būti integruojamas siekiant moterų ekonominių ir socialinių teisių tiek už ES ribų, tiek ES viduje; primena, kad valstybės narės privalo panaikinti diskriminaciją dėl lyties visų atlyginimo už tą patį arba vienodos vertės darbą aspektų ir sąlygų atžvilgiu;

Lyčių lygybė – esminis ES išorės veiksmų politikos principas

8. ragina EIVT, atitinkamas Komisijos tarnybas, Europos Sąjungos agentūras, dirbančias už Europos Sąjungos sienų, ir valstybes nares sistemingai užtikrinti lyčių aspekto ir tarpsektorinės perspektyvos integravimą į ES užsienio ir saugumo politiką, plėtros, prekybos ir vystymosi politiką, įskaitant daugiašalius forumus, ir į visą politikos formavimą, politinius ir strateginius dialogus, viešus pareiškimus, visuotines žmogaus teisių ataskaitas, taip pat į stebėsenos, vertinimo ir ataskaitų teikimo procesus; pakartoja, kad lyčių lygybė turėtų būti pagrindinė vertybė atliekant visus ES išorės veiksmus;
9. pabrėžia, kad reikia atlikti išsamesnę ES politikai ir praktikai bei dabartiniam programavimo ciklui būdingos galios dinamikos analizę, siekiant išanalizuoti jos poveikį lytims ir į ją atsižvelgti;
10. primena, kad svarbu integruoti tarpsektorinę perspektyvą į visus ES išorės veiksmus ir kad atliekant ES veiksmus reikėtų atsižvelgti į moterų iš įvairios aplinkos patirtį, visų

pirma moterų, patiriančių diskriminaciją dėl tarpusavyje susijusių priežasčių ir marginalizaciją dėl jų amžiaus, lyties, rasės, religijos, socialinio, ekonominio ir teisinio statuso, gebėjimų, seksualinės orientacijos ir lytinės tapatybės; primena, kad moterys nėra vienalytė grupė ar besilaikančios vienos pozicijos;

11. pabrėžia, kad aukščiausiu politiniu lygmeniu reikia užtikrinti nuolatinį pasiryžimą įgyvendinti trečiąjį lyčių lygybės veiksmų planą; prašo užtikrinti, jog trečiajame lyčių lygybės veiksmų plane būtų nurodyta, kad 85 proc. oficialios paramos vystymuisi būtų skiriama programoms, kurių pagrindinis ar labai svarbus tikslas būtų lyčių lygybė, ir ragina, laikantis šio platesnio įsipareigojimo, 20 proc. oficialios paramos vystymuisi skirti toms programoms, kurių pagrindinis tikslas būtų lyčių lygybės, įskaitant lytinę ir reprodukcinę sveikatą bei teises, užtikrinimas; ragina, siekiant užtikrinti lyčių lygybę, toliau imtis tikslingų veiksmų; taip pat ragina naujame lyčių lygybės veiksmų plane stiprinti svariais įrodymais grindžiamą požiūrį, perimtą iš Antrojo lyčių lygybės veiksmų plano, naudoti kokybinę analizę, tokiu būdu įvertinant tikrą tokių programų poveikį skatinant lyčių lygybę; ragina gerinti ataskaitų apie pagal trečiąjį lyčių lygybės veiksmų planą lyčių lygybei skirtą ir šalyse partnerėse paskirstytą ES finansavimą;
12. rekomenduoja į trečiąjį lyčių lygybės veiksmų planą integruoti aiškius, pamatuojamus ir su laiku susietus sėkmės rodiklius, skirtus stebėti trumpalaikius, vidutinės trukmės ir ilgalaikius pokyčius, be kita ko, atsakomybę priskiriant skirtingiems subjektams, taip pat nurodyti aiškius tikslus kiekvienoje šalyje partnerėje, kurie būtų parengti glaudžiai bendradarbiaujant su atitinkama šalimi partnere ir aktyviai įtraukus vietos pilietinės visuomenės organizacijas, kitus susijusius pilietinės visuomenės subjektus ir vietos mažąsias ir vidutines įmones (MVI); ragina EIVT, Komisiją ir ES valstybes nares pagal naują lyčių lygybės veiksmų planą vėl įsipareigoti integruoti lyčių aspektą į visus sektorius; ragina EIVT, atitinkamas Komisijos tarnybas ir ES valstybes nares pasiūlyti tolesnius lyčių lygybei skirtus veiksmus;
13. ragina, kad pagal trečiąjį lyčių lygybės veiksmų planą būtų kovojama su priešiška reakcija į moterų teises didinant moterų ir mergaičių galimybes naudotis švietimo sistemos paslaugomis, gauti informaciją ir naudotis lytinės ir reprodukcinės sveikatos priežiūros paslaugomis bei teisėmis, taip pat užtikrinti tokių paslaugų teikimą be prievartos, smurto, diskriminacijos ir piktnaudžiavimo; taip pat pabrėžia, kad naujas lyčių lygybės veiksmų planas turėtų aiškiai apimti moterų teisių apsaugą, moterų dalyvavimą ir moterų teisių propagavimą visomis aplinkybėmis, taip pat ir nestabiliose valstybėse ir su konfliktais susijusiose situacijose;
14. mano, kad švietimas yra labai svarbus siekiant lyčių lygybės ir moterų ir mergaičių įgalėjimo; todėl ragina ES savo būsimame trečiajame lyčių lygybės veiksmų plane didinti įsipareigojimą skatinti lyčių lygybę ir kovoti su lyčių stereotipais švietimo sistemose ir pasitelkiant; šiuo atveju ragina atsižvelgti į įvairias galimybes gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos srityse;
15. palankiai vertina ES strateginį požiūrį dėl moterų, taikos ir saugumo ir 2019 m. priimtą ES veiksmų planą dėl moterų, taikos ir saugumo ir ragina juos patikimai įgyvendinti; vis dėlto, apgailestauja dėl to, kad, nepaisant aiškių tikslų ir rodiklių, vis dar sudėtinga įgyvendinti šį politinį įsipareigojimą ir tam reikia nuolatinių pastangų; pabrėžia, kokie svarbūs nacionaliniai veiksmų planai įgyvendinant moterų, taikos ir saugumo darbotvarę; palankiai vertina tai, kad iki šių metų pabaigos beveik visos ES valstybės

narės priims nacionalinius veiksmų planus dėl JT Saugumo Tarybos rezoliucijos 1325; vis dėlto, apgailestauja, kad tik viena iš jų numatė įgyvendinimui skirtą biudžetą; ragina valstybes nares skirti atitinkamą biudžetą ir parengti nacionalinius parlamentinės priežiūros mechanizmus, taip pat nustatyti moterų dalyvavimo kontrolės, vertinimo ir priežiūros mechanizmuose kvotas; apgailestauja, kad daugelis ES darbuotojų į savo darbą nėra integravę į moterų, taikos ir saugumo darbotvarkės ir kad ši darbotvarkė laikoma tokia, kurią galima taikyti savo nuožiūra ir siekiant pagerinti misijų veiksmingumą, o ne kaip priemonę patiems užtikrinti moterų teises ir lyčių lygybę;

16. ragina Komisiją labiau stengtis įgyvendinti struktūrinį lyčių aspektu grindžiamo biudžeto sudarymo požiūrį siekiant tiksliai sekti visas susijusias išlaidas, be kita ko, išorės veiksmų srityje, taip pat atlikti *ex ante* ir *ex post* vertinimus dėl lyčių aspekto poveikio įvairioms programoms, kurias finansuoja ES, ir apie tai teikti ataskaitas Europos Parlamentui; pabrėžia, kad šis vertinimas turėtų būti grindžiamas pagal lytį ir amžių suskirstytomis duomenimis ir kad į jo rezultatus turėtų būti atsižvelgiama nustatant programavimo ciklą; pabrėžia, kad reikia didinti lyčių analizės patikimumą suderinant ES delegacijose surinktus duomenis, kad juos būtų galima palyginti; ragina užtikrinti, kad lyčių aspekto analizė atliktų tam tikrą vaidmenį nustatant šalies strategijos tikslus, programas, projektus ir dialogą;
17. ragina 85 proc. specialių skirtų lėšų skirti programoms, kuriose lyčių lygybė yra svarbus ar pagrindinis tikslas, kaip nustatyta pasiūlytame dokumente dėl Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonės reglamentavimo, ir sumažinti administracines kliūtis, taip siekiant suteikti galimybių finansavimą gauti vietas ir mažoms pilietinės visuomenės organizacijoms; pabrėžia, kad naujame dokumente dėl Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonės reglamentavimo svarbu užtikrinti tolimesnį lyčių aspekto integravimą ir tikslus veiksmus bei aiškius tikslus, taip pat užtikrinti, jog partneriai galėtų kliautis gauti pakankamai politinės ir finansinės paramos jam įgyvendinti; ragina taikyti su lytimi susijusius rodiklius visų ES užsienio ir saugumo politikos veiksmų, finansuojamų iš ES biudžeto, projektų atrankos, stebėsenos ir vertinimo etapais; pabrėžia, kad reikia padidinti dabartinių ir būsimų ES išteklių naudojimo veiksmingumą, sudarant biudžeto atsižvelgiant į lyčių aspektą, ypač tuo metu, kai kyla iššūkių, pavyzdžiui, susidaro su biudžetu susijusių kliūčių dėl kitos daugiametės finansinės programos (DFP) ir juntamas poveikis po COVID-19 krizės;
18. ragina Komisiją, EIVT ir ES delegacijas pripažinti, kad mergaitės ir jaunos moterys yra pokyčius lemiantys veiksniai, ir remti jų saugą, prasmingą ir įtraukų dalyvavimą pilietiniame ir viešajame gyvenime, be kita ko, atsižvelgiant į jaunimo vadovaujamų organizacijų atsiliepimus ir remiant jas per gebėjimų ugdymą; pabrėžia teigiamą mergaičių, jaunų moterų ir moterų poveikį, daromą siekiant tvarios taikos ir socialinės sanglaudos, be kita ko, naudojantis vietos mergaičių ir moterų vadovaujamomis konfliktų prevencijos ir taikos kūrimo iniciatyvomis; ragina ES ir valstybes nares užtikrinti tinkamą biudžetą švietimui ekstremaliosiose situacijose siekiant užtikrinti, kad visos mergaitės galėtų sėkmingai mokytis, nepaisant dėl konfliktų ir gaivalinių nelaimių susidarantių aplinkybių;
19. pripažįsta, kad kilus humanitarinėms krizėms padaugėja su lytine ir reprodukcine sveikata bei teisėmis susijusių sunkumų, ir primena, kad krizių apimtose zonose, ypač tokiose pažeidžiamose grupėse, kaip pabėgėliai ir migrantai, moterys ir mergaitės susiduria su itin dideliu seksualinio smurto, lytiškai plintančių ligų, seksualinio

išnaudojimo, išprievartavimo kaip karo ginklo ir nepageidaujamo nėštumo pavojumi; ragina Komisiją ir valstybes nares teikiant humanitarinę pagalbą pirmenybę teikti lyčių lygybei ir lytinei ir reprodukciniai sveikatai bei teisėms, taip pat atskaitomybei, teisei kreiptis į teismą ir teisių gynimui už lytinių ir reprodukcinę teisių pažeidimus ir smurtą dėl lyties, taip pat humanitarinės pagalbos teikėjų mokymui ir dabartiniam ir būsimam finansavimui; pabrėžia EBPO Paramos vystymuisi komiteto (DAC) Rekomendacijos dėl seksualinio išnaudojimo, prievartos ir priekabiavimo panaikinimo vykdamas vystomąjį bendradarbiavimą ir teikiant humanitarinę pagalbą svarbą; šiuo atveju palankiai vertina skiriamą dėmesį suinteresuotiesiems subjektams, veikiantiems paramos vystymuisi ir humanitarinės pagalbos teikimo srityje, reaguojant į prievartą ir priekabiavimą su konfliktais susijusiose situacijose; ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti įtraukti moterų teisių organizacijas ir moterų vadovaujamas organizacijas bei moterų žmogaus teisių gynėjus į humanitarinės veiklos koordinavimo ir sprendimų priėmimo struktūras;

20. ragina išnagrinėti Sąjungos vidaus ir išorės programų sąveiką, siekiant užtikrinti darnų ir nuoseklų požiūrį į politiką Sąjungos viduje ir už jos ribų, pavyzdžiui, moterų lyties organų žalojimo klausimu;
21. ragina vykdyti vertybėmis grindžiamą ES prekybos politiką, kuri apimtų aukšto lygio darbo ir aplinkos teisių apsaugos, taip pat pagrindinių laisvių ir žmogaus teisių, įskaitant lyčių lygybę, paisymo užtikrinimą; primena, kad lyčių aspektas turi būti integruotas į visus ES prekybos ir investicijų susitarimus ir į juos turi būti įtrauktas plataus užmojo ir įgyvendinamas skyrius dėl prekybos ir darnaus vystymosi; primena, kad derybos dėl prekybos susitarimų galėtų būti svarbi priemonė, kuria naudojantis skatinama lyčių lygybė ir įgalinamos moterys trečiojoje šalyse, ir ragina rinkti pagal lytį suskirstytus duomenis apie prekybos poveikį; ragina ES ir jos valstybes nares į *ex ante* ir *ex post* poveikio vertinimus įtraukti pagal konkrečias šalis ir konkrečius sektorius suskirstytą ES prekybos politikos ir susitarimų poveikį lytims; pabrėžia, kad per prekybos derybas reikėtų atsižvelgti į lyčių aspekto analizės rezultatus (atsižvelgiant ir į teigiamą, ir į neigiamą poveikį viso proceso metu, pradedant derybų etapu ir baigiant įgyvendinimu) ir kartu reikėtų taikyti priemones, kuriomis būtų siekiama užkirsti kelią galimam neigiamam poveikiui ar jį kompensuoti; palankiai vertina Komisijos įsipareigojimą pirmą kartą ES užtikrinti, jog specialus lyčių aspekto skirsnis būtų įtrauktas į atnaujintą Čilės ir ES asociacijos susitarimą, ir ragina skatinti įtraukti tokius skirsnius į visus būsimus ES prekybos ir investicijų susitarimus ir remti tokias pastangas, vadovaujantis esamais tarptautiniais pavyzdžiais ir atsižvelgiant į jų pridėtinę vertę, kurie surasti ir nustatyti atliekant vertinimus;
22. ragina valstybes nares visapusiškai laikytis Bendrosios pozicijos dėl ginklų eksporto ir ypač ragina valstybes nares atsižvelgti į pavojų, kad eksportuojamos medžiagos gali būti naudojamos smurto dėl lyties arba smurto prieš moteris ir vaikus reikmėms arba suteikia tam galimybių; pabrėžia, kad lyčiai atžvalgus požiūris reiškia į žmogų orientuotą požiūrį į saugumą, kuriuo siekiama padidinti moterų saugumą, įskaitant saugumą ekonomikos, socialinėje ir sveikatos srityse;

Lyčių aspekto ir įvairovės akcentavimas ES institucinės kultūros būstinėse ir delegacijose

23. ragina valstybes nares sukurti oficialią darbo grupę lyčių lygybės klausimais; ragina valstybes nares sukurti naują Tarybos sudėtį, taip siekiant suburti ES valstybių ministrus

ir valstybės sekretorius, atsakingus už lyčių lygybę, kad būtų galima geriau integruoti lyčių aspektą į visų sričių ES politiką, be kita ko, užsienio ir saugumo politiką;

24. palankiai vertina EIVT vyriausiojo patarėjo lyčių klausimais ir ES neoficialios darbo grupės moterų, taikos ir saugumo klausimais ligšiolinį darbą, be kita ko, užtikrinant atitinkamų pilietinės visuomenės organizacijų dalyvavimą jų diskusijose; tačiau apgailestauja dėl ribotos galimybės Vyriausiojo patarėjo lyčių klausimais pozicijai skirti darbuotojų ir išteklių ir ragina šias pareigas einantį asmenį teikti ataskaitas tiesiogiai Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui; pabrėžia, kad reikia veiksmingiau naudoti šiai pozicijai skirtus išteklius; ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę tęsti savo veiklą lyčių aspekto integravimo srityje, kiekviename EIVT direktorate skirti visą darbo dieną dirbantį patarėją lyčių klausimais, kuris atsiskaitytų tiesiogiai Vyriausiajam patarėjui, ir skatinti savo darbuotojus glaudžiai bendradarbiauti su Europos lyčių lygybės institutu; pabrėžia, kad ES institucijų ir agentūrų dalijimasis žiniomis yra esminė ir labai veiksminga priemonė siekiant išvengti didelių administracinių išlaidų ir nereikalingo biurokratizmo didėjimo;
25. palankiai vertina EIVT 2018–2023 m. lyčių ir lygių galimybių strategiją ir ragina ją atnaujinti ir į ją įtraukti konkrečius, išmatuojamus ir įpareigojančius politinius įsipareigojimus dėl moterų užimamų vadovaujamųjų pareigų; primygtinai ragina pasiekti tikslą – užtikrinti, kad 50 proc. vadovaujamųjų pareigų užimtų moterys, be kita ko, kad jos užimtų delegacijų vadovų ir bendros saugumo ir gynybos politikos misijų ir operacijų vadovų pareigas; palankiai vertina atitinkamą Komisijos padarytą pažangą: moterys užima 41 proc. visų lygmenų vadovų pareigų; apgailestauja, jog EIVT dar liko labai daug ką nuveikti, kad pasiektų šį tikslą: EIVT tik dvi iš aštuonių ES specialiųjų įgaliotinių pareigų eina moterys, 31,3 proc. vidurinėsios grandies pozicijų ir 26 proc. vyresniosios vadovybės pozicijų užima moterys; ragina dabartinį Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę imtis reikalingų veiksmų šiai padėčiai ištaisyti ir ragina valstybes nares siūlyti daugiau moterų į aukštesnes pozicijas;
26. pabrėžia, kad ES institucijose trūksta įvairovės, todėl pažymi, kad svarbu iškelti su įvairove susijusius tikslus, ypač atsižvelgiant į rasę, gebėjimus ir etninę kilmę; pabrėžia, jog EIVT turi pakoreguoti savo atrankos ir įdarbinimo procedūras, kad būtų skiriama daugiau dėmesio įvairovei ir įtraukčiai; pabrėžia, kad reikia lyčių aspekto atžvilgiu palankių įdarbinimo procedūrų, taip pat ir Europos personalo atrankos tarnyboje; ragina į vidurinėsios grandies vadovų ir vyresniosios vadovybės pareigines instrukcijas įtraukti lyčių aspektu pagrįstą vadovavimą;
27. ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užtikrinti, kad ES delegacijų užsienyje vadovai būtų oficialiai atsakingi už tai, jog lyčių lygybė būtų integruota į visus delegacijų darbo aspektus ir būtų reikalaujama apie tai teikti ataskaitas; ragina Komisijos pirmininką ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užtikrinti specialių lyčių lygybės ryšių punktų įkūrimą ES delegacijose, taip siekiant užtikrinti sklandų darbą ir kuo labiau sumažinti biurokratizmą; pabrėžia, kad lyčių lygybės ryšių punktams reikia skirti pakankamai išteklių ir laiko, kad jie galėtų vykdyti savo užduotis, nustatant pareigines instrukcijas, kuriose nurodytos šių punktų atsakomybės sritys; pabrėžia, kad šie punktai turėtų atsiskaityti tiesiogiai delegacijos vadovui ir (arba) skyriaus vadovui, turėti galimybę susipažinti su visais svarbiais dokumentais ir dalyvauti mokymuose, kurių reikia jo pareigoms atlikti, ir kad, prireikus, būtų atsakingi

už valdymą; ragina parengti visoms ES delegacijoms skirtas lyčių lygybės gaires ir, siekiant teikti ataskaitas internetu, atitinkamą tvarką, patvirtinti aiškius šablonus ir išleisti vadovą, kad būtų palengvintas delegacijų darbas;

28. pabrėžia, kad lyčių lygybės užtikrinti neįmanoma neturint už lyčių lygybę atsakingų vadovų; atsižvelgdamas į tai, ragina rengti privalomus specialius lyčių lygybės ir lyčių aspekto integravimo mokymus visiems EIVT vadovams, ES diplomatinių tarnybų darbuotojams ir bendros saugumo ir gynybos politikos srities misijų ir operacijų vadovams ir vadams; pabrėžia, kad į naujų ES delegacijų vadovų įgaliojamosius raštus ir pareigines instrukcijas reikia įtraukti konkrečias nuorodas į lyčių lygybę; pabrėžia, kad juos vertinant reikia vadovautis konkrečiais darbo, atliekamo siekiant užtikrinti lyčių aspekto integravimą, kriterijais; pabrėžia, kad moterų teisių ir lyčių lygybės padėties gerinimas turėtų būti įtrauktas į horizontaliuosius visų ES specialiųjų įgaliotinių prioritetus ir jais turėtų būti vadovaujama vykdant savo įgaliojimus, visų pirma kalbant apie ES specialųjį įgaliotinį žmogaus teisių klausimais;
29. pabrėžia, kad moterų dalyvavimas BSGP misijose prisideda prie misijos veiksmingumo ir visame pasaulyje didina ES, kaip vyrų ir moterų lygių teisių šalininkės, patikimumą; palankiai vertina tai, kad visos civilinės BSGP misijos jau turi paskirtą patarėją lyčių klausimais, ir ragina tą patį padaryti ir karinėse BSGP misijose; ragina ES valstybes nares pasiūlyti kandidačių į dabar esamas laisvas darbo vietas; ragina visą ES dislokuotą karinį personalą ir civilius darbuotojus pakankamai apmokyti lyčių lygybės ir moterų, taikos ir saugumo klausimais, ir ypač apmokyti juos tais klausimais, kaip į savo užduotis integruoti lyčių aspektu grindžiamą požiūrį; apgailestauja, kad BSGP misijose, ypač karinėse operacijose, dirbančių moterų skaičius tebėra labai mažas; primygtinai ragina EIVT skatinti iškelti konkretų tikslą ir prisiimti politinį įsipareigojimą padidinti moterų skaičių ES krizių valdymo misijose ir operacijose; primygtinai ragina valstybes nares ieškoti būdų, kaip stiprinti įdarbinimo ir darbuotojų išlaikymo politiką ir skatinti moterų dalyvavimą taikos kūrimo ir palaikymo misijose; pabrėžia, kad į ES biudžetą reikia įrašyti naują eilutę, pagal kurią būtų finansuojama patarėjų lyčių klausimais pareigybė karinėse BSGP misijose;
30. pabrėžia, kad tik keliose ES BSGP misijose rengiami mokymai seksualinio priekabiavimo ar priekabiavimo dėl lyties klausimais, ir ragina EIVT ir valstybes nares rengti privalomus mokymus siekiant kovoti su tokiu priekabiavimu visose misijose ir operacijose, taip pat užtikrinti veiksmingą aukų ir pranešėjų apsaugą; ragina atnaujinti BSGP misijoms ir operacijoms skirtus patobulintus bendruosius elgesio standartus ir į juos įtraukti visiško nepakantumo ES lyderių ir vadovų neveikimui, susijusiam su seksualiniu smurtu ir smurtu dėl lyties, principą;
31. primygtinai ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį ir valstybes nares į su BSGP susijusius Tarybos sprendimus ir misijų įgaliojimus įtraukti nuorodas į JT Saugumo Tarybos rezoliuciją 1325 ir į vėlesnes su ja susijusias rezoliucijas, taip pat užtikrinti, kad BSGP misijoms ir operacijoms būtų parengtas metinis veiksmų planas, kaip įgyvendinti būsimo trečiojo lyčių lygybės veiksmų plano ir ES veiksmų plano dėl moterų, taikos ir saugumo tikslus; ragina į naujas BSGP priemones, įskaitant Europos gynybos fondą ir siūlomą Europos taikos priemonę, įtraukti lyčių aspekto analizę;
32. palankiai vertina besiplečiantį kontaktinių asmenų lyčių lygybės klausimais tinklą,

kuriame teikiama valdymo parama ir suteikiama galimybė mokytis; šiuo atžvilgiu atkreipia dėmesį į tai, kad surengtas Vakarų Balkanuose ir Turkijoje esančių ryšių punktų lyčių lygybės klausimais regioninis susitikimas, siekiant sustiprinti darbą lyčių lygybės ir lyčių aspekto integravimo srityse; palankiai vertina aktyvesnę bendradarbiavimą su Vakarų Balkanais vykdant Didžiojo septyneto partnerystės iniciatyvą, pagal kurią ES susitarė įgyvendinti partnerystę su Bosnija ir Hercegovina, kad būtų sustiprinta moterų, taikos ir saugumo darbotvarkė;

33. pabrėžia, kad svarbu skatinti lyčių lygybę ES užsienio politikos srityje, be kita ko, Parlamentui palaikant ryšius su trečiosiomis šalimis; šiuo atžvilgiu palankiai vertina Parlamento delegacijų sprendimą kiekvienoje delegacijoje paskirti atstovą lyčių klausimais; pabrėžia, kad būtina skatinti lygybę ir įvairovę visoje delegacijų veikloje, taip pat ir per oficialius parlamentinius susitikimus su trečiosiomis šalimis;

Prioritetas moterų ir mergaičių teisių ir jų dalyvavimo apsaugai ir skatinimui

34. ragina ES ir valstybes nares laikytis visų tarptautinių įsipareigojimų, susijusių su pasauline lyčių lygybės darbotvarka; taip pat ragina skatinti ir remti šalis partneres, siekiant panaikinti išlygas, kurios joms taikomos dėl CEDAW, ir įgyvendinti 1995 m. Pekine surengtos JT Ketvirtosios pasaulinės moterų klausimų konferencijos deklaraciją ir veiksmų planą, be kita ko, priimant teisės aktus;
35. primena kartinį moterų vaidmenį kuriant taiką ir atkreipia dėmesį į moterų vaidmens svarbą skatinant dialogą, kuriant taiką ir suderinant įvairius taikos ir saugumo aspektus; atkreipia dėmesį į tai, kad prasmingo ir teisingo moterų dalyvavimo ES užsienio politikos derybose, taip pat taikos ir saugumo procesuose užtikrinimas yra susijęs su didesniu ekonomikos augimu, žmogaus teisių pažeidimų mažėjimu ir pažanga pasaulinio saugumo, demokratijos ir tvarios taikos srityje; pažymi, kad šalyse, kuriose įsivyravusios krizės arba kyla konfliktų, skatinant moterų teises kuriamos tvirtesnės ir atsparesnės bendruomenės; ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį, EIVT ir valstybes nares apsaugoti mergaičių ir moterų teises ir užtikrinti jų visapusišką ir prasmingą dalyvavimą įvairiais konfliktų ciklo etapais vykdant ES konfliktų prevencijos ir tarpininkavimo veiklą;
36. atkreipia dėmesį į tai, kad itin svarbus yra įsipareigojimas užkirsti kelią visų formų seksualiniam smurtui ir smurtui dėl lyties (įskaitant artimo partnerio smurtą, smurtą internete, žalingą praktiką, pavyzdžiui, moterų lyties organų žalojimą ir ankstyvasias ir priverstines vaikų santuokas, smurtą dėl garbės, bei su konfliktais susijusį seksualinį smurtą ir smurtą dėl lyties, prekybą žmonėmis, seksualinį išnaudojimą, prievartą ir priekabiavimą), taip pat kovoti su šiais reiškiniais ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už juos; šiuo atveju pabrėžia, kad reikalinga pagalba nukentėjusiems asmenims; Atkreipia dėmesį į tai, kad ypatingą dėmesį reikėtų skirti moterims ir mergaitėms, kurios patiria daugybinę ir tarpusavyje susijusių formų diskriminaciją; ragina ES ir jos valstybes nares ratifikuoti Stambulo konvenciją, kuri yra pirmoji teisiškai privaloma tarptautinė priemonė, kuria siekiama užkirsti kelią smurtui prieš moteris ir su juo kovoti, taip parodant pavyzdį visame pasaulyje ir užtikrinant, kad įsipareigojimu panaikinti tokį smurtą būtų tikima ES išorės santykių srityje; ragina persvarstyti ir atnaujinti ES gaires dėl smurto prieš moteris ir mergaites ir kovos su moterų visų formų diskriminacija;
37. pabrėžia, kad lyčių lygybės užtikrinti neįmanoma į tai neįtraukiant vyrų ir berniukų;

mano, kad siekiant užtikrinti lyčių lygybės skatinimo pažangą, reikia paraginti vyrus ir berniukus aktyviai padėti keisti padėtį ir taip naikinti su lytimi susijusius stereotipus; visų pirma primena vyrų ir berniukų vaidmenį ir atsakomybę kovojant su seksualiniu smurtu ir smurtu dėl lyties;

38. ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį, EIVT ir valstybes nares užtikrinti visapusišką ES gairių dėl žmogaus teisių gynėjų įgyvendinimą ir priimti priedą, kuriuo būtų siekiama pripažinti ir parengti papildomas strategijas ir priemones, kuriomis būtų geriau ir veiksmingiau reaguojama ir užkertamas kelias tam tikroms padėtims, pavojams ir rizikos faktoriams, su kuriais susiduria moterų žmogaus teisių gynėjai, įskaitant mergaitę ir jaunas aktyvistas; ragina į visas programas ir priemones, kuriomis siekiama apsaugoti žmogaus teisių gynėjus, nedelsiant įtraukti lyčių aspektu grindžiamą požiūrį ir konkrečias priemones, kuriomis būtų remiamos žmogaus teisių gynėjos moterys;
39. pabrėžia, kad daugelyje pasaulio vietų moterų ir mergaičių žmogaus teisių garantijos visapusiškai neužtikrinamos, o pilietinės visuomenės organizacijos, įskaitant moterų ir mergaičių teisių organizacijas, patiria vis daugiau iššūkių vis labiau mažėjančioje demokratinėje erdvėje visame pasaulyje; primena būtiną darbą, kurį atlieka pilietinės visuomenės organizacijos vietoje siekiant išlaikyti taiką ir skatinti moterų dalyvavimą taikos procesuose, politikoje, valdyme, kuriant institucijas, užtikrinant teisinę valstybę bei saugumo sektoriuje; ragina ES delegacijas stebėti priešišumą lyčių lygybei ir lytinei ir reprodukcinėi sveikatai bei teisėms, taip pat pilietinės visuomenės erdvės traukimosi tendenciją ir imtis konkrečių veiksmų pilietinei visuomenei apsaugoti nuo grėsmių, priekabiavimo, smurto ir neapykantą kurstančių kalbų; primygtinai ragina Komisiją, EIVT, valstybes nares ir ES delegacijų vadovus, skatinant deramą gebėjimų ugdymo lygį, užtikrinti paramą vietos pilietinei visuomenei, įskaitant moterų organizacijas ir žmogaus teisių gynėjus, taip pat bendradarbiavimą ir konsultavimąsi su jais paversti standartine savo darbo dalimi; primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares remti iniciatyvas, kuriomis siekiama kovoti su neigiamomis lyčių normomis ir stereotipais ir juos transformuoti visose srityse;
40. ragina Komisiją ir EIVT sistemingai remti lytinę ir reprodukcinę sveikata bei teises, o tai padės pasiekti visų su sveikata susijusių DVT, kaip antai užtikrinti nėščiųjų priežiūrą ir priemones, skirtas išvengti didelės rizikos gimdymo ir sumažinti kūdikių ir vaikų mirtingumą; pabrėžia, kad reikia remti galimybes pasitelkti šeimos planavimo metodus ir naudotis nėštumo ir gimdymo sveikatos priežiūros paslaugomis, gauti visapusiško, pagal amžių pritaikyto lytinio švietimo paslaugas, naudotis kontracepcija, saugiomis ir teisėtomis nėštumo nutraukimo paslaugomis, taip pat paisyti moterų teisės pačioms priimti sprendimus dėl pačių kūno ir apsaugoti jas nuo bet kokio pobūdžio atitinkamos diskriminacijos, prievartos ar smurto; ragina Komisiją kovoti su visuotinio nutildymo taisyklės poveikiu iš esmės remiant lytinę ir reprodukcinę sveikatos bei teisių finansavimą pasitelkiant finansavimo priemones, turimas ES išorės srityje;
41. primena, kad moterys ir mergaitės patiria neproporcingai didelį klimato kaitos poveikį dėl kultūrinių ir struktūrinių lyčių skirtumų; pripažįsta, jog lyčių lygybė yra būtina siekiant užtikrinti taiką, saugumą ir darnų vystymąsi bei siekiant veiksmingo su klimatu susijusių problemų sprendimo sąlyga, taip pat tai, jog, siekiant sąžiningos ir teisingos pertvarkos, kad niekas neliktų nuošalyje, itin reikalinga tarpsektorinė perspektyva; pabrėžia, kad tik 30 proc. derybininkų klimato kaitos klausimais yra moterys, ir

primena, kad prasmingas ir lygiateisis moterų dalyvavimas sprendimų priėmimo organuose ES, nacionaliniu ir vietos lygmenimis vykdant klimato politiką ir veiksmus yra itin svarbus siekiant ilgalaikių su klimatu susijusių tikslų; primygtinai ragina trečiąjį lyčių lygybės veiksmų planą aiškiai susieti su Paryžiaus susitarimu ir prašo ES ir jos valstybių narių užtikrinti, kad moterų organizacijos galėtų naudotis tarptautiniais klimato fondais;

42. apgailestauja, kad moterys ir mergaitės visame pasaulyje vis dar susiduria su sisteminga ir įvairialype diskriminacija; pažymi, kad su moterų skurdu reikia kovoti užtikrinant vienodas galimybes joms naudotis ekonominiais ištekliais; primena, kad didesnis moterų įtraukimas į darbo rinką, geresnė parama moterų verslumui, lygių galimybių gauti kapitalo, įskaitant moteris verslininkes, vienodų galimybių ir vienodo darbo užmokesčio už tą patį darbą vyrams ir moterims užtikrinimas, taip pat profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros skatinimas yra pagrindiniai veiksniai siekiant ilgalaikio ir įtraukaus ekonomikos klestėjimo, kovojant su nelygybe ir skatinant moterų finansinį nepriklausomumą; ragina valstybes nares ir ES institucijas šiuo atveju, kai reikia, išplėsti galimybes gauti finansavimą, be kita ko, pasitelkiant mikrokreditus, taip pat bendradarbiauti su šalimis partnerėmis ir taip pagerinti moterų statusą, įskaitant tokias sritis, kaip nuosavybės ir žemės paveldėjimo teisės, galimybės gauti teisinį statusą ir įgyti finansinį ir skaitmeninį raštingumą, taip pat apsaugoti vaikus nuo darbo ir kitų formų išnaudojimo;
43. pabrėžia, kad ES migracijos politikoje reikia įgyvendinti lyčių aspektą, kuriuo būtų užtikrinamos prieglobsčio prašytojų ir pabėgėlių moterų ir mergaičių teisės, nedelsiant pradėti taikyti lyčiai atžvalgas prieglobsčio ir migracijos procedūras ir sparčiau vykdyti veiklą, kuria siekiama užtikrinti tinkamą tapatybės nustatymą ir apsaugą nuo galimo smurto, priekabiavimo, išžaginimo ir prekybos moterimis priėmimo centruose visoje Europoje;
44. smerkia visų formų smurtą prieš moteris ir mergaites, įskaitant prekybą žmonėmis; ragina Komisiją ir valstybes nares stiprinti bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis siekiant kovoti su visų formų prekyba žmonėmis, ypatingą dėmesį skiriant prekybos žmonėmis lyčių aspektui tam, kad būtų tikslingai kovojama su vaikų santuokomis, moterų ir mergaičių seksualiniu išnaudojimu ir sekso turizmu; ragina nustatyti lyčiai atžvalgų požiūrį į prekybą žmonėmis, visapusiškai atsižvelgiant į jos poveikį įvairių žmogaus teisių įgyvendinimui;
45. primygtinai reikalauja, kad mergaitės ir moterys, kurios yra išžaginimo karo metu aukos, galėtų naudotis nediskriminacine priežiūra ir ypač visapusiška medicinine priežiūra; atsižvelgdamas į tai primygtinai ragina užtikrinti visų moterų ir mergaičių teisės į gyvybę ir orumą apsaugą aktyviai kovojant su žalinga praktika; pabrėžia, kad reikia sustabdyti išžaginimo, kaip karo ir priespaudos ginklo, naudojimą ir kad ES turi daryti spaudimą trečiųjų valstybių vyriausybėms ir visiems suinteresuotiesiems subjektams regionuose, kuriuose imamas tokio smurto dėl lyties, kad tokia praktika būtų panaikinta, kaltininkai patraukti baudžiamojon atsakomybėn ir būtų bendradarbiaujama su smurtą išgyvenusiais asmenimis, jo paveiktomis moterimis ir bendruomenėmis, siekiant padėti joms užgydyti žaizdas ir atsigauti;
46. atkreipia dėmesį į nuolatinę pažangą įgyvendinant ES ir JT iniciatyvą „Spotlight“, kuria siekiama visame pasaulyje panaikinti smurtą prieš moteris ir mergaites ir kuri sudarė

270 mln. EUR, skirtų programoms Afrikoje ir Lotynų Amerikoje 2018 m. finansuoti; ragina ES imtis tvirto lyderės vaidmens dėl Raginimo imtis veiksmų siekiant apsaugoti nuo smurto dėl lyties ekstremaliųjų situacijų atveju ir teikti paramą asmenims, išgyvenusiems su konfliktais susijusį seksualinį smurtą ir smurtą dėl lyties; primena Komisijai ir ES valstybėms narėms Oslo konferencijos dėl seksualinio smurto ir smurto dėl lyties panaikinimo humanitarinių krizių atveju rezultatų svarbą;

47. pažymi, kad 2018 m. ES ir JT susitarė dėl naujo į ateitį orientuotų bendradarbiavimo vykdančios taikos operacijas ir krizių valdymą 2019–2021 m. prioritetų rinkinio; pabrėžia, jog aukščiausią prioritetą reikia teikti ES ir JT bendradarbiavimo platformos moterų, taikos ir saugumo klausimais sukūrimui;
48. pažymi, jog JT įspėjo, kad dėl COVID-19 pandemijos tampa matoma ir didėja visų rūšių nelygybė, įskaitant lyčių nelygybę; reiškia didelį susirūpinimą dėl nevienodo pareigų pasiskirstymo atliekant namų ūkio ir viešus priežiūros darbus, kadangi visame pasaulyje moterys sudaro beveik 70 proc. sveikatos priežiūros darbuotojų, dėl nerimą keliančio smurto dėl lyties dažnėjimo, daugiausia dėl ilgo izoliacijos laikotarpio, ir dėl ribotų galimybių naudotis reprodukcinės ir nėštumo ir gimdymo sveikatos priežiūros paslaugomis; todėl ragina parengti tikslinius ir konkrečius veiksmus, kuriais būtų sprendžiamas socialinio ir ekonominio COVID-19 poveikio moterims ir mergaitėms klausimas; pabrėžia, jog reikia skubiai užtikrinti tinkamą finansavimą, kad moterų organizacijos, žmogaus teisių gynėjai ir taikos kūrėjai galėtų visapusiškai ir nekliudomai naudotis kokybiškomis technologijomis, siekiant sudaryti jiems sąlygas per COVID-19 krizę prasmingai dalyvauti sprendimų priėmimo procesuose; pabrėžia, kad Komisijos pirmininko pavaduotojas ir Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis ir Komisija turi pripažinti, jog būtina užtikrinti žmogiškąjį saugumą, apimančią visus ES strateginio požiūrio į moteris, taiką ir saugumą aspektus; pabrėžia, jog reikia užtikrinti, kad įgyvendinant ES pasaulinį atsaką į COVID-19 būtų atsižvelgta į lyčių aspektą ir būtų tinkamai sprendžiamas konkrečių moterų ir kitų marginalizuotų grupių poreikių klausimas ir turėtų būti užtikrintas jų dalyvavimas visame programavimo cikle;

o

o o

49. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

MAŽUMOS NUOMONĖ

pagal Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnio 4 dalį
Derk Jan Eppink

ECR frakcija nesutinka su šio pranešimu turiniu, taip pat su jo ideologinėmis prielaidomis.

Šiame pranešime laikomasi kolektyvinio požiūrio. Kaip ECR frakcijos nariai esame už individualias laisves ir sistemą, kurioje žmogaus padėtį visuomenėje nulemia jo gabumai, o ne vadinamosios grupinės teisės, kurias kursto tapatybės politika. Svarbiausia turi būti individuali laisvė.

ECR frakcija mano, kad svarbu visiems individams užtikrinti tas pačias galimybes ir kad kiekvienas žmogus būtų jam tinkamoje vietoje. Šiuo atveju žmogaus lytis yra nesvarbi. Nereikėtų pradėti diskriminacijos. Lytį paverčiant ideologiniu veiksniu nebus užtikrintas geresnis sprendimų priėmimas ar pasiekti geresni rezultatai. Pranešime netgi raginama nustatyti daugiau su įvairove susijusių tikslų. Šis pranešimas, jei būtų įgyvendintos jame pateiktos idėjos, išplės brangius ir neveiksmingus biurokratinius kontrolės mechanizmus. Pavyzdžiui, įgyvendinus siekį „kiekviename EIVT direktorate turėti visą darbo dieną dirbantį patarėją lyčių klausimais“ nebus gauti geresni veiklos rezultatai, o ES mokesčių mokėtojų pasitenkinimas nepadidės. Kandidatai turėtų būti vertinami pagal gebėjimus, o ne pagal lytį. Atsižvelgiant į pagrindinį subsidarumo principą, ES nepateisinamai krypsta link per didelio reglamentavimo.

Taip pat manome, kad užsienio ir saugumo politika yra ir turėtų būti išskirtinė valstybių narių, o ne Europos Sąjungos kompetencijos sritis.

UŽSIENIO REIKALŲ KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetui

dėl lyčių lygybės ES užsienio ir saugumo politikoje
(2019/2167(INI))

Nuomonės referentė: Hannah Neumann

PASIŪLYMAI

Užsienio reikalų komitetas ragina atsakingą Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

- A. kadangi ES turėtų padėti kurti pasaulį, kuriame visi žmonės, nepaisant lyties, amžiaus, seksualinės orientacijos, lytinės tapatybės ar lyties raiškos, rasės ir gebėjimų, galėtų taikiai gyventi, vienodai naudotis teisėmis ir turėti vienodas galimybes išnaudoti savo potencialą;
- B. kadangi moterys ir mergaitės itin kenčia nuo fizinio, psichologinio ir seksualinio smurto, skurdo, ginkluotų konfliktų ir kritinės klimato padėties poveikio; kadangi pasaulyje stiprėja autoritarizmo tendencija ir randasi vis daugiau fundamentalistinių grupių, kurios aiškiai demonstruoja priešišumą moterų ir LGBTIQ+ asmenų teisėms; kadangi bet koks saugumo suvokimas, orientuotas į valstybes, o ne į žmones, yra ydingas ir nepadės užtikrinti taikos;
- C. kadangi lyčių aspekto analizė ir lyčių aspektu grindžiamas požiūris yra veiksmingos ir tvarios konfliktų prevencijos, stabilizavimo, taikos kūrimo, atstatymo po konflikto, valdymo ir institucijų stiprinimo pagrindas; kadangi vyraujantis naratyvas apie moteris ir mergaites jas viktimizuoja ir dėl jo iš moterų ir mergaičių atimama atstovavimo teisė ir galimybė tapti pokyčių nešėjomis; kadangi vis daugiau įrodymų patvirtina, kad moterų ir mergaičių dalyvavimas taikos procesuose vaidina svarbų vaidmenį nulemiant jos patvarumą ir sėkmę;
- D. kadangi įtraukūs taikos procesai yra tvaresni ir suteikia daugiau galimybių rasti sprendimus ir gauti didesnės paramos, būtina didinti moterų dalyvavimą taikos procesuose ir kuriant taiką; kadangi 1988–2018 m. svarbiuose taikos procesuose 13 proc. derybininkų, 3 proc. tarpininkų ir 4 proc. pasirašančių asmenų buvo moterys;
- E. kadangi mergaitės dėl savo lyties ir amžiaus yra neproporcingai nepalankioje padėtyje; kadangi mergaitės pabėgėlės ir migrantės yra ypač pažeidžiamos; kadangi mergaičių apsauga nuo smurto ir diskriminacijos bei užtikrinta galimybė naudotis švietimu, informacija ir sveikatos priežiūros paslaugomis, įskaitant lytinę ir reprodukcinę sveikatą bei teises, yra ypač svarbios norint, kad mergaitės galėtų visapusiškai naudotis žmogaus teisėmis;

- F. kadangi seksualinis smurtas ir smurtas dėl lyties prieš moteris ir mergaites, įskaitant žalingą praktiką, kaip antai vaikų santuokas ir moterų lyties organų žalojimą, nepakankama prieiga prie pagrindinių sektorių ir socialinių paslaugų, pavyzdžiui, sveikatos, švietimo, švaraus vandens, sanitarijos ir mitybos, ribotos galimybės naudotis lytinės ir reprodukcinės sveikatos bei teisių paslaugomis, nevienodas dalyvavimas viešosiose ir privačiosiose institucijose, taip pat politinių sprendimų priėmimo ir taikos procesuose, prisideda prie diskriminacijos ir marginalizacijos;
1. atkreipia dėmesį į tai, kad moterų ir vyrų lygybės principas yra pagrindinė ES vertybė, todėl reikėtų užtikrinti lyčių aspekto integravimą ir jį įtraukti į visą ES veiklą ir politiką; pabrėžia, kad ES turėtų siekti kurti pasaulį, kuriame visi žmonės, nepaisant lyties, seksualinės orientacijos, rasės ir gebėjimų, galėtų taikiai gyventi, vienodai naudotis teisėmis ir turėtų vienodas galimybes išnaudoti savo potencialą;
 2. ragina EIVT, Komisiją ir ES valstybes nares toliau remti ir sistemingai integruoti lyčių lygybę, lyčių aspektą, įskaitant biudžeto sudarymą atsižvelgiant į lyčių aspektą, ir tarpsektorinę perspektyvą, įskaitant vienodą ir įvairų atstovavimą, į ES užsienio ir saugumo politiką; ragina ES rodyti pavyzdį ir užtikrinti, kad lyčių lygybė taptų svarbiu ES išorės veiksmų tikslu, matomu visose politikos srityse, ypač daugiašaliuose forumuose ir visuose politiniuose bei strateginiuose dialoguose, dialoguose žmogaus teisių klausimais, formuojant politiką ir rengiant programas, šalies lygmens žmogaus teisių strategijas, viešus pareiškimus ir visuotines žmogaus teisių ataskaitas, taip pat stebėsenos, vertinimo ir ataskaitų teikimo procesuose, sprendimų priėmimo procesuose, derybose ir prisiimant lyderės vaidmenį; ragina formuojant politiką didžiausią dėmesį skirti įvairiai moterų ir mergaičių, patiriančių daugialypę ir tarpsektorinę diskriminaciją ir marginalizaciją, patirčiai; patvirtina, kad įgyvendinant užsienio ir saugumo politiką reikėtų pripažinti ir spręsti nevienodos lyčių galios pusiausvyros, atstovavimo moterims ir mergaitėms ir LGBTIQ+ asmenų apsaugos klausimus;
 3. pabrėžia, kad Švedijoje, Danijoje, Šveicarijoje ir Norvegijoje vykdoma stipri, į lyčių lygybę orientuota užsienio politika; palankiai vertina tai, kad Prancūzija, Ispanija, Liuksemburgas, Airija, Kipras ir Vokietija, be kita ko, pranešė ketinantys savo užsienio politikoje teikti prioritetą lyčių lygybei; palankiai vertina tai, kad dabartinė Komisija lyčių lygybę pavertė vienu iš pagrindinių visų sričių politikos prioritetu; pabrėžia, kad lyčių aspektu grindžiamos ES politikos pagrindas turėtų būti šie principai: žmogaus teisės, demokratija ir teisinė valstybė, nusiginklavimas ir ginklų neplatinimas bei tarptautinis bendradarbiavimas plėtros ir klimato politikos veiksmų srityse;
 4. pabrėžia, kad lyčių lygybei ir lyčių aspekto integravimui reikia ne tik aukšto lygio politinių pareiškimų, bet ir ES bei valstybių narių vadovų politinio įsipareigojimo, tikslų išdėstymo pagal svarbą ir stebėsenos; ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – pirmininko pavaduotojas ir vyriausiasis įgaliotinis) užtikrinti didelę ir labai pastebimą pažangą lyčių lygybės klausimais lyderystės ir valdymo, personalo ir įdarbinimo, organizacinės hierarchijos, mokymo, finansinių išteklių, darbo užmokesčio skirtumo ir profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyra srityse bei užtikrinti politinius ir veiklos įsipareigojimus įgyvendinti veiksmingą ir pokyčius skatinantį lyčių aspekto integravimą; atsižvelgdamas į tai, ragina rengti privalomus kartotinius lyčių lygybės ir lyčių aspekto integravimo mokymus visiems EIVT vidurinėsios grandies ir vyresniosios vadovybės pareigas užimantiems asmenims, ES diplomatinių tarnybų

darbuotojams bei bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) srities misijų ir operacijų vadovams ir vadams; pabrėžia, kad moterų teisių ir lyčių lygybės padėties gerinimas turėtų būti horizontalieji visų ES specialiųjų įgaliotinių prioritetai ir jų įgaliojimų pagrindas, visų pirma kalbant apie ES specialųjį įgaliotinį žmogaus teisių klausimais;

5. ragina užtikrinti geresnę lyčių pusiausvyrą atstovaujant ES išorėje; apgailestauja dėl didelės lyčių nelygybės EIVT, kurioje iš aštuonių ES specialiųjų įgaliotinių tik dvi moterys eina šias pareigas, 31,3 proc. moterų eina vidurinės vadovybės ir 26 proc. moterų eina vyresniosios vadovybės grandies vadovų pareigas; palankiai vertina pirmininko pavaduotojo ir vyriausiojo įgaliotinio įsipareigojimą iki kadencijos pabaigos pasiekti, kad vadovų pareigas einančių moterų būtų 40 proc.; tačiau primena, kad Komisija savo 2020–2025 m. lyčių lygybės strategijoje nustatė tikslą iki 2024 m. pabaigos pasiekti 50 proc. lyčių pusiausvyrą visais Komisijos valdymo lygmenimis; pabrėžia, kad šis tikslas taip pat turėtų būti taikomas ateityje skiriant ES specialiuosius įgaliotinius; apgailestauja dėl to, kad tarp pirmininko pavaduotojo ir vyriausiojo įgaliotinio paskirtų naujų generalinio sekretoriaus pavaduotojų nėra moterų;
6. palankiai vertina 2018–2023 m. EIVT lyčių ir lygių galimybių strategiją, tačiau apgailestauja dėl konkrečių ir išmatuojamų tikslų trūkumo; ragina atnaujinti šią strategiją ir nustatyti konkrečius ir teisiškai privalomus tikslus, taip pat ir dėl moterų vadovaujamosiose pareigose, ir ją vėliau įgyvendinti; taip pat apgailestauja dėl įvairovės tikslų ir bendros įvairovės ES institucijose nebuvimo, ypač kalbant apie rasę, gebėjimus ir etninę kilmę; ragina pirmininko pavaduotoją ir vyriausiąjį įgaliotinį padidinti moterų, dalyvaujančių vidaus sprendimų priėmimo mechanizmuose, procentinę dalį; pabrėžia, jog įdarbinimo procedūras reikia vykdyti atsižvelgiant į lyčių aspektą, taip pat ir Europos personalo atrankos tarnyboje, kad institucijose nebūtų toliau skatinama lyčių nelygybė; ragina į vidurinės grandies vadovų ir vyresniosios vadovybės pareigines instrukcijas įtraukti lyčių aspektu pagrįstą vadovavimą;
7. ragina pirmininko pavaduotoją ir vyriausiąjį įgaliotinį užtikrinti, kad ES delegacijų užsienyje vadovai būtų oficialiai atsakingi už tai, jog lyčių lygybė būtų integruota į visus delegacijų darbo aspektus ir kad politinėse diskusijose su vyriausybės partneriais būtų nuolat sprendžiami su lyčių lygybe susiję klausimai ir būtų reikalaujama apie tai teikti ataskaitas; be to, ragina pirmininko pavaduotoją ir vyriausiąjį įgaliotinį užtikrinti, kad ES delegacijose būtų vienas ryšių punktų lyčių lygybės klausimais; pažymi, kad ypač apibrėžiant ES išorės veiksmus dažniau naudojama lyčių aspekto analizė ir kad beveik visos ES delegacijos atliko išsamią lyčių aspekto analizę;
8. palankiai vertina besiplečiantį kontaktinių asmenų lyčių lygybės klausimais tinklą, kuriame teikiama valdymo pagalba ir suteikiama galimybė mokytis; šiuo atžvilgiu atkreipia dėmesį į tai, kad surengtas Vakarų Balkanuose ir Turkijoje esančių ryšių punktų lyčių lygybės klausimais regioninis susitikimas, siekiant sustiprinti darbą lyčių lygybės ir lyčių aspekto integravimo srityse; palankiai vertina aktyvesnį bendradarbiavimą su Vakarų Balkanais vykdant G 7 partnerystės iniciatyvą, pagal kurią ES susitarė įgyvendinti partnerystę su Bosnija ir Hercegovina, kad būtų sustiprinta Moterų, taikos ir saugumo (MTS) darbotvarkė;
9. ragina ES delegacijas stebėti priešišumą lyčių lygybei ir moterų teisėms, taip pat pilietinės visuomenės erdvės traukimosi tendenciją bei imtis konkrečių veiksmų šioms

sritims apsaugoti; primygtinai ragina Komisiją, EIVT, valstybes nares ir ES delegacijų vadovus užtikrinti didesnę politinę ir finansinę paramą nepriklausomoms vietos pilietinės visuomenės organizacijoms, įskaitant moterų organizacijas, ypač vykdant gebėjimų stiprinimo veiklą, moteris žmogaus teisių gynėjas, žurnalistus, mokslininkus ir menininkus, ir užtikrinti, kad bendradarbiavimas ir konsultavimasis su jais taptų įprasto darbo dalimi;

10. palankiai vertina tai, kad į siūlomą Reglamentą dėl Pasirengimo narystei paramos priemonės (PNPP III) ir į Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonę (KVTBP) kaip konkretus tikslas įtraukta lyčių lygybė; ragina skirti specialų finansavimą lyčių lygybei ir į šiuos reglamentus įtraukti lyčių aspektu grindžiamą požiūrį, biudžeto sudarymą atsižvelgiant į lyčių aspektą ir privalomus *ex ante* ir *ex post* poveikio lytims vertinimų reikalavimus ir apie šiuos rezultatus pranešti Parlamentui; ragina sumažinti administracinius reikalavimus, taip siekiant sudaryti galimybes lėšų gauti vietos ir mažoms pilietinės visuomenės organizacijoms ir ypač moterų organizacijoms;
11. ragina pirmininko pavaduotoją ir vyriausiąjį įgaliotinį, EIVT ir valstybes nares užtikrinti visapusišką ES gairių dėl žmogaus teisių gynėjų įgyvendinimą ir priimti priedą, kuriuo būtų siekiama pripažinti ir parengti papildomas strategijas ir priemones, kuriomis būtų geriau ir veiksmingiau reaguojama ir užkertamas kelias tam tikroms padėtimis, pavojams ir rizikos faktoriams, su kuriais susiduria moterų žmogaus teisių gynėjai; ragina į visas programas ir priemones, kuriomis siekiama apsaugoti žmogaus teisių gynėjus, nedelsiant įtraukti lyčių aspektu grindžiamą požiūrį ir konkrečias priemones, kuriomis būtų remiamos žmogaus teisių gynėjos moterys;
12. palankiai vertina ES sprendimą atnaujinti ES veiksmų planą žmogaus teisių ir demokratijos srityje ir ragina užtikrinti lyčių aspekto integravimą bei imtis tikslingų veiksmų, kad lyčių lygybė ir moterų teisės būtų įtrauktos į veiksmų plano įgyvendinimo etapą;
13. palankiai vertina tai, kad padaugėjo BSGP misijose ir operacijose dislokuotų moterų skaičius; apgailestauja dėl to, kad nė vienai iš 12-os civilinių BSGP misijų nevadovauja moteris ir kad iki šiol tik 6 iš 70-ies misijų vadovų buvo moterys; pakartoja, kad Europos Sąjungos kariniame štabe tik 22 iš 176 darbuotojų yra moterys, iš kurių 12 eina sekretorių ar asistenčių pareigas; ragina pirmininko pavaduotoją ir vyriausiąjį įgaliotinį parengti BSGP misijoms skirtą lyčių lygybės strategiją, kurioje tiek vadovams, tiek darbuotojams būtų nustatyti konkretūs tikslai; primena, kad ES vadovai ir valstybės narės turi sutelkti pastangas, nes jie paskiria daugumą dislokuojamų BSGP civilių darbuotojų; ragina ES valstybes nares įgyvendinti susitarimo dėl civilinių BSGP pajėgumų 16 įsipareigojimą aktyviai skatinant moterų dalyvavimą visais lygmenimis ir daugiau prisidėti savo nacionaliniais indėliais; apgailestauja, kad priėmus susitarimą darbuotojų moterų skaičius sumažėjo; ragina valstybes nares vykdyti aktyvias įdarbinimo strategijas ir, naudojantis misijų ataskaitomis, į kurias įtraukti atitinkami statistiniai duomenys, nustatyti bei panaikinti konkrečias moterų dalyvavimą ribojančias kliūtis; ragina ES institucijas skatinti moteris dalyvauti JT taikos palaikymo operacijose visais lygmenimis, įskaitant karinius ir policijos darbuotojus; primena, kad ES, pasirašydama JT Saugumo Tarybos rezoliuciją 1325 dėl moterų taikos ir saugumo, kurioje aiškiai nurodyta, kad moterys atlieka svarbų vaidmenį kuriant taiką ir tarpininkaujant konflikto metu, įsipareigojo didinti moterų skaičių institucijose,

sprendžiančiose konfliktų prevencijos, krizių valdymo ir taikos derybų klausimus;

14. palankiai vertina gaires dėl lyčių aspekto integravimo į ES civilines misijas ir pabrėžia, kad šios gairės yra konkreti įgyvendinimo priemonė, kurią turėtų taikyti visi misijų darbuotojai, įskaitant vadovus, ir jos padės sistemingai integruoti lyčių aspektu grindžiamą požiūrį ir įgyvendinti lyčių lygybės politikos priemones visų civilinių BSGP misijų veikloje ir etapuose; yra įsitikinęs, kad planuojant BSGP misijas reikėtų atsižvelgti į vietos moterų organizacijų rekomendacijas; palankiai vertina tai, kad šiuo metu visose civilinėse BSGP misijose dalyvauja patarėjas lyčių klausimais; vis dėlto apgailestauja, kad to negalima pasakyti apie karines BSGP misijas; ragina ES valstybes nares pasiūlyti kandidatų į dabar esamas laisvas darbo vietas; ragina imtis priemonių siekiant užtikrinti, kad visas ES dislokuotas karinis personalas ir civiliai darbuotojai būtų pakankamai apmokyti lyčių lygybės ir MTS klausimais, visų pirma žinotų, kaip į savo užduotis integruoti lyčių aspektu grindžiamą požiūrį;
15. ragina atnaujinti BSGP misijoms ir operacijoms skirtus patobulintus bendruosius elgesio standartus ir į juos įtraukti ES lyderių ir vadovų neveikimo seksualinio smurto ir smurto dėl lyties klausimais visiško netoleravimo principą; apgailestauja, kad tik keliose ES BSGP misijose rengiami mokymai seksualinio priekabiavimo ar priekabiavimo dėl lyties klausimais, ir ragina EIVT bei valstybes nares remti visas pastangas kovoti su seksualiniu smurtu ar smurtu dėl lyties vykdant tarptautines taikos palaikymo operacijas ir užtikrinti veiksmingą pranešėjų ir aukų apsaugą;
16. pabrėžia, kad lyčių aspekto analizės rengimas ir naudojimas bei sistemingas lyčių aspekto integravimas ir jo įtraukimas į sprendimų priėmimo procesą yra vienas iš veiksmingos ir ilgalaikės konfliktų prevencijos, valdymo ir sprendimo, stabilizavimo, taikos kūrimo, atstatymo po konflikto, valdymo ir institucijų stiprinimo pagrindinių aspektų; apgailestauja, kad vyraujantis naratyvas apie moteris yra viena iš viktimizacijos formų, dėl kurios iš moterų atimama teisė imtis veiksmų; pabrėžia, kad būtina pripažinti svarbų moterų ir mergaičių vaidmenį vietos, nacionaliniu ir tarptautiniu lygmeniu siekiant tvirtos taikos, visų pirma sudarant geresnes galimybes dialogui, tarpininkavimui ir taikos deryboms vykdyti; ragina užtikrinti saugų, prasmingą ir įtraukų eilinių moterų ir mergaičių dalyvavimą sprendžiant taikos ir saugumo klausimus, įskaitant taikos kūrimo, atstatymo po konflikto, valdymo ir institucijų stiprinimo veiksmus, ir įvairiais konflikto ciklo etapais, atsižvelgiant į darnaus vystymosi tikslus; pažymi, kad šalyse, kuriose vyrauja krizės arba kyla konfliktai, skatinant moterų teises kuriamos tvirtesnės, sveikesnės, saugesnės ir atsparesnės bendruomenės, kurios, mažiau tikėtina, kad imsis smurto sprendamos ginčus ir konfliktus; pabrėžia, kaip svarbu į taikos kūrimo veiklą įtraukti jaunas moteris ir mergaites, ir atkreipia dėmesį į Jaunimo, taikos ir saugumo darbotvarkės indėlį šioje srityje;
17. ragina valstybes nares visapusiškai laikytis Bendrosios pozicijos dėl ginklų eksporto ir ypač ragina valstybes nares atsižvelgti į pavojų, kad eksportuojamos medžiagos gali būti naudojamos smurto dėl lyties arba smurto prieš moteris ir vaikus reikmėms arba suteikia tam galimybių; pabrėžia, kad lyčiai atžvalgus požiūris reiškia į žmogų orientuotą požiūrį į saugumą, kuriuo siekiama padidinti moterų saugumą, įskaitant saugumą ekonomikos, socialinėje ir sveikatos srityse;
18. palankiai vertina ES strateginį požiūrį dėl MTS ir 2019 m. priimtą ES veiksmų planą dėl

MTS ir ragina juos patikimai įgyvendinti; vis dėlto apgailestauja dėl to, kad, nepaisant aiškių tikslų ir rodiklių, vis dar sudėtinga įgyvendinti šį politinį įsipareigojimą ir tam reikia nuolatinių pastangų; pabrėžia, kokie svarbūs nacionaliniai veiksmų planai įgyvendinant MTS darbotvarkę; palankiai vertina tai, kad iki metų pabaigos beveik visos ES valstybės narės priims nacionalinius veiksmų planus dėl JT Saugumo Tarybos rezoliucijos 1325; vis dėlto apgailestauja, kad tik viena iš jų numatė įgyvendinimui skirtą biudžetą; ragina valstybes nars numatyti jų įgyvendinimui skirtą biudžetą ir parengti nacionalinius parlamentinės priežiūros mechanizmus, taip pat nustatyti moterų dalyvavimo kontrolės, vertinimo ir priežiūros mechanizmuose kvotas; apgailestauja, kad daugelis ES darbuotojų nėra integravę į savo darbą MTS darbotvarkės ir kad ši darbotvarkė laikoma tokia, kurią galima taikyti savo nuožiūra ir siekiant pagerinti misijų veiksmingumą, o ne kaip priemonę patiems užtikrinti moterų teises ir lyčių lygybę;

19. palankiai vertina ES darbo grupės MTS klausimais iki šiol atliktą darbą, be kita ko, užtikrinant, kad jos diskusijose dalyvautų atitinkamos pilietinės visuomenės organizacijos; palankiai vertina EIVT vyriausiojo patarėjo lyčių klausimais atliktą darbą; vis dėlto apgailestauja dėl to, kad šio vaidmens galimybės yra ribotos ir ragina gerokai sustiprinti patarėjų vaidmenį ir kad jie atsiskaitytų tiesiogiai pirmininko pavaduotojui ir vyriausiajam įgaliotiniui; ragina pirmininko pavaduotoją ir vyriausiąją įgaliotinį užtikrinti, kad kiekviename EIVT direktorate būtų visą darbo dieną dirbantis patarėjas lyčių ir MTS darbotvarkės klausimais, kuris tiesiogiai atsiskaitytų vyriausiajam patarėjui, ir skatinti savo darbuotojus glaudžiai bendradarbiauti su Europos lyčių lygybės institutu (EIGE); pabrėžia, kad ES institucijų ir agentūrų dalijimasis žiniomis yra svarbi ir labai veiksminga priemonė, padedanti išvengti administracinių išlaidų ir nereikalingo biurokratizmo didėjimo;
20. primygtinai ragina pirmininko pavaduotoją ir vyriausiąją įgaliotinį bei valstybes nars į su BSGP susijusius Tarybos sprendimus ir misijų įgaliojimus įtraukti nuorodas į JT Saugumo Tarybos rezoliuciją 1325 ir į vėlesnes su ja susijusias rezoliucijas ir užtikrinti, kad BSGP misijoms ir operacijoms būtų parengtas metinis veiksmų planas, kaip įgyvendinti būsimo trečiojo Lyčių lygybės veiksmų plano (LLVP III) ir ES veiksmų plano dėl MTS tikslus; ragina į naujas BSGP priemones, įskaitant Europos gynybos fondą ir siūlomą Europos taikos priemonę, įtraukti lyčių aspekto analizę;
21. pažymi, kad 2018 m. ES ir JT susitarė dėl naujo į ateitį orientuotų bendradarbiavimo vykdant taikos operacijas ir krizių valdymą 2019–2021 m. prioritetų rinkinio, ir pabrėžia, kad reikia nustatyti, jog ES ir JT bendradarbiavimo platformos moterų, taikos ir saugumo klausimais sukūrimas būtų svarbiausias prioritetas;
22. palankiai vertina ES ir NATO bendradarbiavimą, kuriuo siekiama skatinti taiką ir stabilumą euroatlantinėje erdvėje, ir kurią vykdant vienas iš svarbiausių klausimų yra Moterų, taikos ir saugumo darbotvarkės skatinimas;
23. pabrėžia, kad svarbu skatinti lyčių lygybę ES užsienio politikos srityje, be kita ko, Parlamentui palaikant ryšius su trečiosiomis šalimis; šiuo atžvilgiu palankiai vertina Parlamento delegacijų sprendimą kiekvienoje delegacijoje paskirti atstovą lyčių klausimais; pabrėžia, kad būtina skatinti lygybę ir įvairovę visoje delegacijų veikloje, taip pat ir per oficialius parlamentinius susitikimus su trečiosiomis šalimis;
24. pabrėžia, kad būtina užtikrinti, jog taikant automatizuoto sprendimų priėmimo metodus,

įskaitant dirbtinio intelekto algoritmus ES užsienio ir saugumo politikos srityje, nebūtų vykdomas šališkas profiliavimas, ypač kad nebūtų diskriminuojama dėl lyties;

25. palankiai vertina rezultatus lyčių lygybės srityje, pasiektus įgyvendinant antrąjį Lyčių lygybės veiksmų planą (LLVP II), ir todėl palankiai vertina Komisijos pasiūlymą atlikti peržiūrą ir 2020 m. pateikti naują trečiąjį Lyčių lygybės veiksmų planą (LLVP III); ragina Komisiją pašalinti tokius trūkumus kaip silpnas teisinis pagrindas, nevykdomas reikalavimas atsižvelgti į lyčių aspektą sudarant biudžetą, su tikslų ataskaitų teikimu susiję sunkumai, nesuderinti laikotarpiai ir biudžeto ciklai ir nepakankamas darbuotojų mokymas; rekomenduoja į trečiąjį Lyčių lygybės veiksmų planą (LLVP III) integruoti aiškius, išmatuojamus ir per nustatytą laiką įvykdytinus sėkmės rodiklius, be kita ko, atsakomybę paskirstant skirtingiems subjektams, taip pat nurodyti aiškius kiekvienos šalies partnerės tikslus; primygtinai ragina Komisiją, atsižvelgiant į COVID-19 poveikį moterų ir mergaičių gyvenimui, savo 2020 m. darbo plane išsaugoti nuostatą dėl LLVP III atnaujinimo ir neatidėti jo kitiems metams;
26. atkreipia dėmesį į svarbų pilietinės visuomenės organizacijų, visų pirma moterų teisių organizacijų ir žmogaus teisių gynėjų moterų, vaidmenį remiant ir įgyvendinant ES lyčių lygybės veiksmų planą ir ES strateginį požiūrį dėl MTS ir jo veiksmų planą; ragina Komisiją stiprinti pilietinės visuomenės organizacijų dalyvavimą rengiant LLVP III ir jį įgyvendinant šalyse partnerėse;
27. pabrėžia, kad į LLVP III reikėtų aiškiai įtraukti moterų teises visomis aplinkybėmis, neatsižvelgiant į šalies BVP, bei jis turėtų apimti nestabilias valstybes ir su konfliktais susijusias situacijas, taip pat pažeidžiamiausias grupes, pvz., pabėgėles ir migrantes mergaites;
28. prašo užtikrinti, jog LLVP III būtų nurodyta, kad 85 proc. oficialios paramos vystymuisi būtų skiriama programoms, kurių pagrindinis ar labai svarbus tikslas yra lyčių lygybė, ir, laikantis šio platesnio įsipareigojimo, ragina, kad pakankamai Europos Sąjungos oficialios paramos vystymuisi būtų skiriama konkrečioms iniciatyvoms, kuriomis būtų skatinama lygybė, moterų įgalėjimas ir jų teisių propagavimas; ragina gerinti ataskaitų apie pagal LLVP III lyčių lygybei skirtą ir paskirstytą ES finansavimą šalyse partnerėse teikimą; ragina EIVT ir Komisiją nustatyti konkrečius su lytimis susijusius rodiklius, kurie būtų taikomi projektų atrankos, stebėsenos ir vertinimo etapais;
29. pabrėžia, kad lyčių lygybė yra neatsiejama veiksmingo valdymo dalis vykdant išorės veiksmus ir teminėse srityse, įskaitant klimato kaitos problemas ir darnų mūsų visuomenės vystymąsi; atkreipia dėmesį į skurdę gyvenančių moterų ir mergaičių pažeidžiamumą klimato kaitos požiūriu ir pabrėžia, kad norint užtikrinti sąžiningą ir teisingą pertvarką nepaliekant nieko nuošalyje, į visus klimato politikos veiksmus reikia įtraukti lyčių aspektą ir tarpsektorinę perspektyvą; apgailestauja, kad tik 30 proc. derybininkų klimato kaitos klausimais yra moterys, ir primena, kad prasmingas ir lygiateisis moterų dalyvavimas sprendimų priėmimo organuose tarptautiniu, ES, nacionaliniu ir vietos lygmenimis vykdant klimato politiką ir veiksmus yra itin svarbus siekiant ilgalaikių klimato tikslų; primygtinai ragina LLVP III aiškiai susieti su Paryžiaus susitarimu ir prašo ES ir jos valstybių narių užtikrinti, kad moterų organizacijos galėtų naudotis tarptautiniais klimato fondais;
30. ragina Komisiją ir Tarybą skatinti ir remti konkretaus lyčių lygybės skyriaus įtraukimą į

ES prekybos ir investicijų susitarimus; be to, į šiuos prekybos susitarimus ragina įtraukti nuostatas, pagal kurias būtų užtikrinama, kad jų institucinė struktūra garantuotų periodinių reikalavimų atitikties peržiūrą, esminių diskusijų rengimą ir keitimąsi informacija bei geriausia patirtimi lyčių lygybės ir prekybos klausimais, be kita ko, įtraukiant moteris ir lyčių lygybės ekspertus visais susijusių administracijų lygmenimis; ragina ES ir jos valstybes nares į *ex ante* ir *ex post* poveikio vertinimus įtraukti pagal konkrečias šalis ir konkrečius sektorius suskirstytą ES prekybos politikos ir susitarimų poveikį lytims; pabrėžia, kad per prekybos derybas reikėtų atsižvelgti į lyčių aspekto analizės rezultatus (atsižvelgiant ir į teigiamą, ir į neigiamą poveikį viso proceso metu, pradedant derybų etapu ir baigiant įgyvendinimu) ir kartu reikėtų taikyti priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią galimam neigiamam poveikiui ar jį kompensuoti;

31. ragina Komisiją į imigracijos politiką įtraukti lyčių ir tarpsektorinį požiūrį, kurį taikant būtų užtikrinamos moterų ir mergaičių prieglobsčio prašytojų ir pabėgėlių teisės, skiriant išteklių, kad būtų panaikinta moterų ir mergaičių patiriama diskriminacija, be kita ko, dėl lyties, rasinės ar etninės kilmės, socialinio ir ekonominio statuso, administracinės padėties ir kilmės vietos, ir didinti pastangas užtikrinti tinkamą galimo smurto, priekabiavimo, žagavimo ir prekybos moterimis nustatymą ir apsaugą nuo to visoje Europoje esančiuose priėmimo centruose; ragina vykdant migracijos ir prieglobsčio politiką visapusiškai taikyti Stambulo konvenciją;
32. ragina užkirsti kelią visų formų seksualiniam smurtui ir smurtui dėl lyties bei sunkiems moterų ir mergaičių žmogaus teisių pažeidimams, pavyzdžiui, vaikų, ankstyvai ir priverstinei santuokai, ir tai panaikinti bei nutraukti moterų lyties organų žalą; ragina užtikrinti, kad tai ir toliau būtų prioritetas ES išorės veiksmų politikos klausimas ir jis būtų sistemingai sprendžiamas vykdant politinius dialogus su trečiosiomis šalimis; ragina Komisiją ir EIVT ypatingą dėmesį skirti smurto dėl lyties vykstant konfliktams prevencijai ir remti smurtą dėl lyties patyrusius asmenis bei jų galimybes naudotis pagrindinėmis paslaugomis; pabrėžia, kad konfliktinėse situacijose moterims ir mergaitėms kyla didesnė rizika, kad bus pažeistos jų žmogaus teisės; reiškia didelį susirūpinimą dėl to, kad seksualinis smurtas vis labiau tampa platesnės konflikto strategijos ir karo taktikos dalimi; primygtinai ragina ES pasinaudoti visu galimu svertiniu poveikiu, kad apie visus masinius žaginimus per karą vykdžiusius nusikaltėlius būtų pranešta, jų tapatybė būtų nustatyta, jie būtų patraukti baudžiamajon atsakomybėn ir nubausti, laikantis tarptautinės baudžiamosios teisės; ragina persvarstyti ir atnaujinti ES gaires dėl smurto prieš moteris ir mergaites ir kovoti su visų formų jų diskriminacija; ragina ES savo politinio dialogo su Europos Tarybos (ET) šalimis partnerėmis darbotvarkėje daug dėmesio skirti Stambulo konvencijos ratifikavimui ir skatinti ne tik ET valstybes nares prisijungti prie jos;
33. pabrėžia, kad neįmanoma pasiekti lyčių lygybės neįtraukiant vyrų ir berniukų į pažangos siekimo lyčių lygybės srityje procesą, todėl reikia paraginti vyrus ir berniukus dalyvauti skatinant sveikesnes lyčių normas ir aktyviai prie to prisidėti; visų pirma primena vyrų ir berniukų atsakomybę kovojant su seksualiniu smurtu ir smurtu dėl lyties;
34. ragina Komisiją ir valstybes nares stiprinti bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis siekiant kovoti su visų formų prekyba žmonėmis, ypatingą dėmesį skiriant prekybos žmonėmis lyčių aspektui tam, kad būtų tikslingai kovojama su vaikų santuokomis, moterų ir mergaičių seksualiniu išnaudojimu ir sekso turizmu; ragina atlikti privalomus

trečiosios šalies keliamo pavojaus, susijusio su prekyba žmonėmis, poveikio vertinimus, kaip bendrų visų susitarimų dėl vizų režimo liberalizavimo *ex ante* sąlygų dalį; pabrėžia, kad, be privalomų kriterijų, kuriuos reikia įgyvendinti norint sudaryti bet kokią susitarimą dėl vizų režimo liberalizavimo, reikia įtraukti veiksmingą bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis prekybos žmonėmis srityje; ragina Komisiją, Tarybą ir EIVT į savo derybas su trečiosiomis šalimis dėl asociacijos ir bendradarbiavimo susitarimų įtraukti lyginamąją bendradarbiavimo sistemą, siekiant veiksmingai kovoti su prekyba žmonėmis, įskaitant skaidrų protokolą, pagal kurį būtų registruojami duomenys, susiję su kreipimusi dėl prekybos žmonėmis ir patraukimu baudžiamojon atsakomybėn už ją; ragina nustatyti lyčiai atžvalgų požiūrį į prekybą žmonėmis, visapusiškai atsižvelgiant į jos poveikį įvairių žmogaus teisių įgyvendinimui vykstant bet kokiam konfliktui;

35. ragina užtikrinti visuotinę pagarbą lytinei ir reprodukcinėi sveikatai ir teisėms ir galimybę naudotis jų paslaugomis, kaip sutarta Tarptautinės konferencijos gyventojų ir vystymosi klausimais veiksmų programoje, Pekino veiksmų platformoje ir jų peržiūros konferencijų išvadų dokumentuose, ir parengti tinkamas pažangos siekiant šio tikslo vertinimo priemones; ragina imtis veiksmų siekiant užtikrinti, jog ES laikytųsi vieningos pozicijos ir imtųsi ryžtingų veiksmų, kad vienareikšmiškai pasmerktų priešišką reakciją į lytinę ir reprodukcinę sveikatą bei teises, lyčių lygybę ir LGBTIQ+ asmenų teises ir priemones, kuriomis kenkiama moterų teisėms; ragina Komisiją ir EIVT naujajame LLVP III ir pagal KVTBP dar kartą patvirtinti ES įsipareigojimą užtikrinti lytinę ir reprodukcinę sveikatą ir teises, taip pat prieigą prie nėščiųjų ir gimdyvių sveikatos priežiūros paslaugų; ragina Komisiją ir EIVT teikti politinę ir finansinę paramą pilietinės visuomenės organizacijoms, kovojančioms už visų asmenų, įskaitant pažeidžiamiausius asmenis arba asmenis, kuriems gresia pavojus, ypač kelionėje esančias moteris ir mergaites, lytinę ir reprodukcinę sveikatą ir teises;
36. apgailestauja, kad moterys ir mergaitės visame pasaulyje vis dar susiduria su sisteminga diskriminacija; pažymi, kad moterų skurdą daugiausia lemia nepakankamos galimybės gauti ekonominių išteklių; mano, kad švietimas yra labai svarbus siekiant lyčių lygybės bei moterų ir mergaičių įgalėjimo; todėl ragina ES savo būsimame LLVP III didinti savo įsipareigojimą skatinti lyčių lygybę ir kovoti su lyčių stereotipais švietimo sistemose; ragina Komisiją, Tarybą ir EIVT užtikrinti, kad įgyvendinant vystomojo bendradarbiavimo politiką ir humanitarinės pagalbos priemones būtų remiamas moterų ekonominis įgalėjimas, įskaitant moterų verslumo šalyse partnerėse matomumą; primena, kad didesnis moterų įtraukimas į darbo rinką, geresnė parama moterų verslumui, lygių galimybių ir vienodo darbo užmokesčio vyrams ir moterims apsauga bei profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros skatinimas yra pagrindiniai veiksniai siekiant ilgalaikio tvaraus ir įtraukaus ekonomikos augimo, kovojant su nelygybe ir skatinant moterų finansinį nepriklausomumą;
37. primena, kad palaikant politinius dialogus su šalimis partnerėmis būtina spręsti su lyčių lygybe susijusius klausimus; pabrėžia, kaip svarbu skatinti lyčių lygybę įgyvendinant ES kaimynystės ir plėtros politiką, ypač vedant derybas dėl stojimo; ragina Komisiją ir EIVT stojimo derybas panaudoti kaip svertą siekiant skatinti lyčių lygybę šalyse kandidatėse; ragina EIGE toliau stebėti lyčių lygybės pažangą trečiosiose šalyse; palankiai vertina įvairius pažangos siekiant lyčių lygybės stebėsenos mechanizmus, pavyzdžiui, Viduržemio jūros sąjungai neseniai sukurtą mechanizmą, ir projektą „EIGE bendradarbiavimas su ES šalimis kandidatėmis ir galimomis šalimis kandidatėmis 2017–2019 m. Griežtesnė pažangos lyčių lygybės srityje stebėseną“;

38. pažymi, kad JT įspėjo, jog dėl COVID-19 pandemijos tampa matoma ir didėja visų rūšių nelygybė, įskaitant lyčių nelygybę; reiškia didelį susirūpinimą dėl nevienodo pasiskirstymo vykdant pareigas namų ūkyje ir atliekant viešus priežiūros darbus, kadangi visame pasaulyje moterų sudaro beveik 70 proc. sveikatos priežiūros darbuotojų, dėl nerimą keliančio smurto dėl lyties dažnėjimo, daugiausia dėl ilgo izoliacijos laikotarpio, ir dėl ribotų galimybių naudotis reprodukcinės ir gimdyvių sveikatos priežiūros paslaugomis; todėl ragina parengti tikslinius ir konkrečius veiksmus, kuriais būtų sprendžiamas socialinio ir ekonominio COVID-19 poveikio moterims ir mergaitėms klausimas; pabrėžia, kad reikia skubiai užtikrinti tinkamą finansavimą, kad moterų organizacijos, žmogaus teisių gynėjai ir taikos kūrėjai galėtų visapusiškai ir nekliudomai naudotis kokybiškomis technologijomis, siekiant sudaryti jiems sąlygas per COVID-19 krizę prasmingai dalyvauti sprendimų priėmimo procesuose; pabrėžia, kad pirmininko pavaduotojas ir vyriausiasis įgaliotinis bei Komisija turi pripažinti, jog būtina užtikrinti žmogiškąjį saugumą, apimančią visus ES strateginio požiūrio į MTS aspektus; pabrėžia, jog reikia užtikrinti, kad įgyvendinant ES pasaulinį atsaką į COVID-19 būtų atsižvelgta į lyčių aspektą ir būtų tinkamai sprendžiamas konkrečių moterų ir kitų marginalizuotų grupių poreikių klausimas ir turėtų būti užtikrintas jų dalyvavimas visame programavimo cikle.

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

Priėmimo data	22.6.2020
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 49 -: 11 0: 9
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Alviina Alametsä, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Lars Patrick Berg, Anna Bonfrisco, Reinhard Bütikofer, Fabio Massimo Castaldo, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Katalin Cseh, Tanja Fajon, Anna Fotyga, Michael Gahler, Kinga Gál, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Márton Gyöngyösi, Sandra Kalniete, Karol Karski, Dietmar Köster, Stelios Kouloglou, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Antonio López-Istúriz White, Claudiu Manda, Lukas Mandl, Thierry Mariani, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Gheorghe-Vlad Nistor, Urmas Paet, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Manu Pineda, Kati Piri, Giuliano Pisapia, Diana Riba i Giner, María Soraya Rodríguez Ramos, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Jacek Saryusz-Wolski, Andreas Schieder, Radosław Sikorski, Sergei Stanishev, Tineke Strik, Hermann Tertsch, Hilde Vautmans, Harald Vilimsky, Idoia Villanueva Ruiz, Thomas Waitz, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Źeljana Zovko
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Katarina Barley, Nicolas Bay, Arnaud Danjean, Katrin Langensiepen, Hannah Neumann, Mick Wallace

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

49	+
PPE	Traian Băsescu, Michael Gahler, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, Antonio López-Istúriz White, Lukas Mandl, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Gheorghe-Vlad Nistor, Isabel Wiseler-Lima
S&D	Maria Arena, Katarina Barley, Włodzimierz Cimoszewicz, Tanja Fajon, Raphaël Glucksmann, Dietmar Köster, Claudiu Manda, Sven Mikser, Tonino Picula, Kati Piri, Giuliano Pisapia, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder, Sergei Stanishev
RENEW	Petras Auštrevičius, Katalin Cseh, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Urmas Paet, María Soraya Rodríguez Ramos, Hilde Vautmans
VERTS	Reinhard Bütikofer, Katrin Langensiepen, Hannah Neumann, Diana Riba i Giner, Tineke Strik, Thomas Waitz, Alviina Alametsä
GUE	Stelios Kouloglou, Manu Pineda, Idoia Villanueva Ruiz, Mick Wallace
NI	Fabio Massimo Castaldo, Márton Gyöngyösi

11	-
PPE	Kinga Gál, Miriam Lexmann, Željana Zovko
ID	Harald Vilimsky
ECR	Anna Fotyga, Karol Karski, Jacek Saryusz-Wolski, Hermann Tertsch, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers
NI	Kostas Papadakis

9	0
PPE	Arnaud Danjean, Sunčana Glavak, David Lega, Radosław Sikorski
ID	Nicolas Bay, Lars Patrick Berg, Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi, Thierry Mariani

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaukė

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ ATSAKINGAME KOMITETE

Priėmimo data	16.7.2020
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 27 -: 5 0: 2
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Christine Anderson, Simona Baldassarre, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Annika Bruna, Gwendoline Delbos-Corfield, Rosa Estaràs Ferragut, Frances Fitzgerald, Cindy Franssen, Helène Fritzon, Lina Gálvez Muñoz, Lívia Járóka, Arba Kokalari, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Karen Melchior, Andželika Anna Możdżanowska, Maria Noichl, Pina Picierno, Samira Rafaela, Evelyn Regner, Diana Riba i Giner, Eugenia Rodríguez Palop, María Soraya Rodríguez Ramos, Christine Schneider, Jessica Stegrud, Isabella Tovaglieri, Ernest Urtasun, Hilde Vautmans, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Chrysoula Zacharopoulou
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Isabella Adinolfi, Derk Jan Eppink, Pierrette Herzberger-Fofana, Elena Kountoura

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE

27	+
GUE/NGL	Elena Kountoura, Eugenia Rodríguez Palop
NI	Isabella Adinolfi
PPE	Rosa Estaràs Ferragut, Frances Fitzgerald, Cindy Franssen, Lívia Járóka, Arba Kokalari, Christine Schneider, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
RENEW	Karen Melchior, Samira Rafaela, María Soraya Rodríguez Ramos, Hilde Vautmans, Chrysoula Zacharopoulou
S&D	Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Helène Fritzon, Lina Gálvez Muñoz, Maria Noichl, Pina Picierno, Evelyn Regner
Verts/ALE	Gwendoline Delbos-Corfield, Pierrette Herzberger-Fofana, Diana Riba i Giner, Ernest Urtsun

5	-
ECR	Derk Jan Eppink, Anđelika Anna Moźdzanowska, Jessica Stegrud
ID	Simona Baldassarre, Isabella Tovaglieri

2	0
ID	Christine Anderson, Annika Bruna

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė